

ÉLETTÜNK

XXX. évf. 5. szám (30. Jahrg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

1998. május

Cserháti Ferenc (München)

Új pünkösöd az evangélium igaz tanításával

Nem vagyok dadogós, de nagyon sokszor dadogtam már, főleg ha olyan titkokról kellett szólnom, mint a Lélek misztériuma, melynek mélyére magam is – még a legnagyobb hittudós sem tehet másként – csak botorkálva, csoszogva jutottam el, vakon vaklálva, sötétben tapogatózva, tehetetlenül kiszolgáltatva korlátolt emberi képességeimnek, benső nyugtalanságtól úzva és ráhagyatkozva a szomjas vágyra, a kifürkészhetetlent fűrészkészve, sohasem kielégülve, csupán valamicskét sejtve, tükörben s homályosan látva.

Igy dadogok most is, amikor a háromszemélyű egy Isten legismertlenebbikére szeretném irányítani

szíves figyelmüket, a Lélekre, akiről azt állítjuk, hogy az Atyával és a Fiúval egylényegű, azaz aki a Szentháromság egy Isten abszolút misztériumában maga a Szeretet személye, mindannyiunk teremtetlen és nagy ajándéka, a világban Isten ajándékainak örök forrása, Isten önközlésének megnyilvánulása, amely Jézus Krisztus megtestesülésének misztériumában érte el csúcspontját.

Mit művel?

Bármennyire is nehezemre esik, de dadognom kell róla, előre látva és vállalva a gúnyt, kacajt, megvetést, mert amint a Szentlélek által egybegyűjtött és megkeresztelt hívek lelki kormányzója jelzi: „A 2000. évre az Egyház nem készülhet másként, csak a Szentlélekben. Amit ugyanis az idő teljességében a Szentlélek tett, arra az Egyház csak az Ő segítségével emlékezhet” (TMA 44). S mi készülni akarunk a Messiás eljövételének nagy évfordulójára, és emlékezni kívánunk Isten nagy tetteire, mert érezzük, hogy nélküle lelketlenül válik életünk, környezetünk, egész társadalmunk. Ha esetlenül dadogva is, de az ezredforduló közeledtével Isten Lelkére kell irányítanunk tekintetünket és készülnünk kell Krisztusban való kiáradásának 2000. évfordulójára, mert „az Egyházban (...) a Krisztus által hozott egyetlen kinyilatkoztatást a Szentlélek jeleníti meg mindig és mindenütt, hogy eleve né és hatékonyá tegye az egyes lelkekben: (A Vigasztaló, a Szentlélek, akit az Atya az én nevemben küld megtanít majd titeket mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek (Jn 14, 26)).

A küszöbön álló új korszak kezdetén, s végén egy tévelygésekkel teli századnak, eleve né és hatékonyá kell tennünk mindazt, ami új pünkösödöt ígér, életünknek új irányt szab, elősegíti földi boldogulásunkat és üdvösségünkre szolgál. A jubileumi előkészület elsőrangú teendői közé tartozik a Szentlélek jelenlétének és tevékenységének újrafelfedezése.

Hol?

Minden botrány, híresztelés, propaganda, rágalom és támadás ellenére, ma is az egyházban él tovább és tevékenykedik az újjászületés, a jó tanács és az erősség Lelke, Krisztus Lelke, a Vigasztaló Szentlélek, a bölcs eligazító, az igazi tudás, értelem, nem utolsó sorban a helyes önismeret és magatartás, az istenfélelem és jámborság Lelke, amint ezt korábban emlegettük. Az egyház Isten Igéjével és Krisztus evangéliumával él, eleve né hat és alakítja a föld színét.

Egyház ellen heccelt és emberi értékeitől megfosztott társadalmunkban van-e más szószólója a humán

célok? Életünk fonákságaira, a csupán materialista piaci érdekek, a profit- és konzumőrület önpusztító következményeire, az emberi élet minőségének romlására, ki figyelmeztet, ha nem a jó tanács Lelke, amikor egyházán keresztül és ennek etikai és társadalmi tanításával felhívja figyelmünket az emberi jogokra, Isten szavára, a Tízparancsolatra, Jézus Krisztus örömhírére, az evangéliumi élet szép kilátásaira?

Kivel?

Könnyű kritizálni az áldatlan állapotokat környezetünkben, az egyházban és a világi társadalomban, kívülről szemlélni azokat, karosszék-ből és ölbe tett kézzel csodára várva, mintha semmi közünk sem lenne az egészhez. Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtett és újjáteremtett ember által alakítja át a föld színét, építi országát, Veled és velem: „Ő működik az egyházban szentségileg, elsősorban a bérmálás által és a sokféle karizma, feladat és szolgálat által, melyeket Ő támaszt az Egyház javára: (Egy a Lélek, aki a maga gazdagsága és a szolgálatok szüksége szerint sokféle adományát osztja szét az Egyház hasznára (vö. 1 Kor 12, 1-11). Az adományok közül kimagaslik az apostoloknak juttatott kegyelem: az ő tekintélyük alá helyezi maga a Szentlélek még a karizmák hordozóit is (vö. 1 Kor 14). Ugyanaz a Lélek személyesen, tulajdon erejével és a tagok belső kapcsolódásával egyesíti a testet, s hozzá létre és sürgeti a szeretetet a hívők között” (TMA 45).

Mi hasznunk belőle?

A Lélek mindig a mi javunkra osztogatja ajándékait az egyházban. Sugallatai az ember javát szolgálják. Ahol az emberek követik a Lélek indításait és a Názáreti Jézushoz hasonlóan gondolkodnak, élnek és cselekednek, ott hamarosan tapasztalhatóvá válnak a Lélek gyümölcsei: „szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás” (Gal 5, 22-23). A Lélek működése és sok gyümölcse egyházi közösségeinkben is megtalálható és érezhető ott, ahol az emberek, képességeiknek és adottságaiknak megfelelően, együttműködnek Vele. A mi hasznunkra, is van feladat és szolgálat bőven: itt gondját viselhetjük a betegeknek, öregeknek, támogathatjuk a szegényeket, taníthatjuk, nevelhetjük evangéliumi szellemben gyermekeinket és fiataljainkat, közreműködhetünk közösségünk formálásában, mint lektorok, ministránsok, csoportvezetők és egyháztanácsosok, énekkari tagok, imádkozók és résztvevők szentmisénkben, találkozóinkon stb., mindannyiunk javára, úgy, ahogyan a Lélek

Folytatás a 2. oldalon

Imaszándékok

Májusra

1.

Imádkozzunk, hogy Szűz Máriának a Szentlélek felé való nyitottsága ösztönözze az embereket Isten készséges meghallgatására.

Isten eredeti tervében, ahogy „elgondolta az embert”, nem hiányzott a párbeszéd – ma kommunikációt is mondhatnánk. A teremtmények közül az ember volt az egyetlen, aki képes volt Isten szavát megérteni, felfogni, sőt válaszolni rá. Az eredeti bűn által ez a „normális” kapcsolat megszakadt, a legtöbb ember nem is kereste Istennel a kapcsolatot, hanem belegabalyodtak önzésük és bűneik hálójába. Isten is visszahúzódott és csupán kivételesen jó emberekhez és kiválasztott alkalmakkor szólt. Példaként említem Noét, Ábrahámot, Mózeset... Ők kivételesen nagyságrendben voltak nyitottak Isten szavára és elfogadták, illetve teljesítették utasításait.

Legmagasabb fokon volt nyitott Szűz Mária, nem utolsó sorban az eredeti bűn hiányából eredő lelki tisztasága folytán. Egész lényével érezte, hogy a magasságos Istent szeretni kell s ennek a szeretetnek egyik formája: parancsainak elfogadása és kivitelezése egy életen keresztül.

Ezt tükrözi híven Szűz Mária válasza az angyal szavaira: „Legyen nekem a te igéd szerint”. Önmagát, emberi terveit feladva azt mondta: elfogadom Isten akaratát, történéjk úgy, ahogy mondtad. S elfogadta nem csupán rövidebb időre korlátozva, hanem egész életére meghatározóan. Valóban példakép képpen szolgálhat számunkra, hogyan lehet Isten felé nyitottságban élnünk. Isten szavát meghallanunk, megértenünk – és teljesítenünk életünkben...

2.

Imádkozzunk a fiatalokért, hogy missziós hivatásukra rátaláljanak s azt készséggel el is fogadják.

Az Egyháznak alapítása óta miszionáriusi küldetése van Jézus szavai alapján: „Menjete, tegyétek tanítványommá a népeket! Kereszteljétek meg őket... és tanítsátok meg őket, mindannak, megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28, 19-20). Általános értelmében lehetséges térítő munkát végezni ifjúsági csoportban, munkahelyen, családban, barátok és ismerősök között. Nem szükséges az apostolkodáshoz – amint régen nevezték –, hogy oly országba vonuljunk, ahol az emberek nem ismerik Jézust (elégé). Nem is szükséges hozzá gyakran a szó, a tettek jobban hatnak, csakahogy nehezebbek. Ott apostolkodjunk, ahol élünk.

Akiket Isten speciális munkára hív, ügyis belép egy társaságba, onnan küldik a misszióba.

Fiatal emberek fogékonyabbak a szépre, jóra, nemesre, nagy feladatokra. Lehet őket lelkesíteni „egyszerű” missziós tevékenységük építésére és kibontakozására. A tapasztaltabbnak kell óvni őket csalódásoktól és imáinkkal nekünk kell kísérnünk őket – ha rendelkezünk missziós lelkülettel...

Fejős Ottó

„A Szépszeretet Anyja”

Részlet a Wessobrunn-i plébánai templom kegyképéről

MÁJUS KIRÁLYNŐJE

Reggel bukkantam lány nevedre: friss szellő hozta s kékszín ég tükrén villódzott rám nevetve, mint ifjú zászló s drága kép.

A fák menete tündöklő volt: elől a nyárfák vad sora, majd tejfehéren, mint kelő hold, szűz nyírfák suhantak tova.

A kakukfű csak épp hogy zsendült, még rejtegette illatát, de már harsogva szélbe lendült a szenvedélyes gyöngyvírág.

Egy gyermeket láttam szökellni s egy ugrándozó kisgidát. Nyugton nem ült a tájon semmi, bókolt, bimbózott minden ág.

Csak te voltál nyugodt s hatalmas: királynő minden táj felett. Arcod az ég színétől hamvas s örök tavaszba tűnt szemed.

Tűz Tamás (1916-1992)

Lenne egy kérdésem...

Egy franciaországi olvasónk leveléből:

Az 1998-as évről a templomban úgy beszélnek, mint a Szentlélek évéről. Az ígéhirdetésben is mindig újra visszatérnek rá, de amit így hallok, olyan homályos, hogy nem sokat tudok vele mit kezdeni. Annak idején ugyan megbérmáltak és elő is készítették rá, de akkor még jóformán gyerekek voltunk. Hogyan lehet a Szentleket a mai emberhez közelebb hozni? Imádkozom én Istenhez, Jézushoz, de a Szentlélekkel nincs kapcsolatom...

Miklós atya válaszol:

Azt hiszem, nem tévedek, ha az az érzésem, hogy franciaországi olvasónk levele sok hívő keresztény problémáját tükrözi. Sőt, és még általánosabban, rámutat arra, milyen hihetetlenül nehéz természetfeletti valóságokat a rendelkezésünkre álló fogalmak, képek segítségével megközelíthetővé tenni. Márpedig ez minden hitoktatónak, lelképásztornak a feladata, ezt a törekvést vesszük észre a Biblia minden lapján és az Egyház is megalapítása óta ezzel vesződik. Vagyis cseppet sem meglepő, ha olvasónknak nem sikerült a Szentlélekhez megtalálni a kapcsolatot.

Tekintve, hogy gondolkodásunk fogalmakra épül, a fogalmak pedig nagyrészt képekből veszik eredetüket, a természetfölötti valóságokat – mint az előbb mondtuk – szintén csak képek segítségével tudjuk valamennyire elérhetővé tenni.

Már maga a Lélek elnevezése – kép: a lélegzés a kiindulópont. Jelzi egyrészt, hogy valamilyen láthatatlan valóságról van szó, másrészt, hogy olyasmiről, ami az élet alapvető megnyilvánulása: aki lélegzik – él, aki megszűnt lélegezni – meghalt. Azt mondhatjuk tehát, hogy a Szentlélekben Isten élete nyilatkozik meg, Ő az isteni életelv. Vonatkozik ez a bennünk jelenlévő, bennünk élő Istenre is: a Szentlélek a bennünk „lélegző” Isten.

Ezt a nem látható, nem tapintható, az anyagi világhoz nem tartozó isteni életelvet már az Ószövetség a „lehellet”, a „ru'ah” kifejezéssel illette. Róla állítja a Teremtés könyve, hogy a „vizek felett lebeg”, ugyanakkor rendező, életadó valóság, mely átjárja a formátlan anyagot és szervezett létezővé alakítja.

A Szentléleknek, mint isteni személyné fogalmát persze hiába keressük az Ószövetségben. Mégis a szövegek figyelmes olvasása közben számos olyan helyre bukkanhatunk, amelyet az Újszövetség Szentlélekre vonatkozó tanítása fényben burkolt utalásként értelmezhetünk. Ha pl. a pünkösdi eseményekre gondolunk, amikor a Szentlélek lángnyelvek alakjában szállt le az

apostolokra, abból nemcsak arra következtethetünk, hogy a tűz a Szentlélek jelképei közé tartozik, hanem arra is, hogy valahányszor az ószövetségi Szentírás Isten jelenlétét a tűzzel kapcsolja össze, ezt a Szentlélek manifesztációjaként foghatjuk fel. Ilyenkor pl. az égő csipkebokor vagy a tüzes felhő, amely a választott népet a pusztában kíséri.

Erre az értelmezésre az jogosít fel, hogy a Szentírás mindkét részének Isten végső fokon a szerzője; az Ó- és Újszövetség egymásra utal, egymást egészíti ki Szent Ágoston híres irányelve jegyében: „In Veteri Testamento Novum latet, ex Novo Vetus patet” – azaz: Az Ószövetség az Újat rejt, az Új az Ó-t kifejti.

A Szentlélek jelenlétét, működését jelzi az Ó- és Újszövetségben egyaránt többek között a szellő susogása, mint amikor Illés próféta előtt elvonult az Úr /1 Kir 19, 11-13/ vagy a szélzúgás Pünkösdkor. A Szentlélek legismertebb jelképe az Újszövetségben a galamb, mely a Jordánban János bűnbánati keresztségének magát alávető Jézus felett lebeg, miközben szózat hallatszik a mennyből: „Ez az én kedves Fiam...” Miért éppen galamb? Nemcsak azért, mert föld feletti lebegése kifejezésre juttatja az anyag nehézségét, tehetetlenségét legyőző Lélek felsőbbbségét, hanem mert jelképezi a békét, mely Isten és embert egybeköt, a szeretetet, a szelídséget, amelyek Isten Lelkének sajátos tulajdonságai.

Erre utal hitünknek az a tanítása, mely szerint a Szentlélek az Atya és a Fiú egymás iránti szeretetének személyes, személyt alkotó megnyilvánulása. Ezért mondjuk a szentmise Hitvallásában: „Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben, aki az Atyától és a Fiútól származik...” A Szentléleknek és Isten személyes szeretetének azonoságára egyébként számos utalást találunk Pál apostol leveleiben (R 5,5; 15,30; 2 Cor 6,6; Gal 5,13; 5,22).

A Szentlélek szerepe az üdvösség rendjében is ezzel van kapcsolatban. Az Ő szeretete árnyékolja be Máriát a Megtestesülés pillanatában.

Az Ő szeretete igazolja Jézust nyilvános fellépésekor.

Az Ő szeretete járja át az apostolokat Pünkösdkor az Egyház születése pillanatában, tanítja, támogatja, erősíti őket.

Az Ő szeretete óvja, vezeti, irányítja az Egyházat az idők végezetéig.

Az Ő szeretete árad a lelkekbe a szentségek révén.

Az Ő szeretete sugallja a jót, bocsátja meg a bűnöket, megvilágosít a nehézségekben, vigasztal a szomorúságban, erőt ad a küzdelemre. A Szentlélek a hétköznapjaink Istené és mégis megfellelkezünk róla. Érthető, hogy számunkra könnyebb felépíteni a kapcsolatot az Atyával, Jézus Krisztussal, hiszen emberi fogalmainkkal közelebb kerülünk hozzájuk. De egyre többen döbbenek rá, hogy világunkat az anyagiakba fulladástól, életünket az ellélektelenedéstől csak Isten Lelke mentheti meg. Ő az orvosság az ezredforduló küszöbén, ha emberségesen, emberi módra akarunk élni, emberek akarunk maradni.

Nem véletlen, hogy éppen az elmúlt évtizedekben oly lendületet kaptak a Szentleket a középpontba állító lelkiismereti mozgalmak. Az emberiség sóvárog egy új Pünkösdkor után. Az 1998-as esztendő, mely előkészületül a 2000. év jubileumára a Szentlélek sorsdöntő szerepére emlékeztet, új perspektívákat

Prof. Dr. MEHRLE TAMÁS OP

A világi hívek szolgálata az egyházban(3)

A Szentszék 1997 augusztus 15-én kiadott rendelkezése alapján

A szolgálati papság egysége és különbözősége

Az eddig mondottakból is kiviláglik, hogy az egyházban csak egyetlen papság van és ez Krisztus papsága. Ezt a teljes értékű papságot Krisztus az apostolokra és utódaikra bízta és ezt nevezzük szolgálati vagy hierarchikus papságnak. Ezért amint Jézus papságnoha tanítói, megszentelői és lelképásztori szolgálatot foglal magában, – egy és osztatlan, úgy az egyház szolgálati papsága is e hármasság feladatát magában foglalja, de önmagában egy és osztatlan. A szolgálati pap a papszentelés szentsége által részesül Krisztus osztatlan papságában, a hívek egyetemes papságának viszont az alapja, amint már jeleztük, a keresztség, bérmálás és részben a házasság szentsége.

A rendelkezés kihangsúlyozza ezt a különbséget, mert a paphiány következtében sok helyütt az egyetemes papság fogalmát kitágítják és a szolgálati papsággal összekeverik. Ennek sok hátránya van, a rendelkezés csak kettőt sorol fel: a papi hivatás csökkenését és a szemináriumok sajátos rendeltetésének a félreismerését.

Hogyan vezethetne – mondhatná valaki – az egyetemes papság felértékelése paphiányra? Nem épp azt kell mondanunk, hogy az egyetemes papság felértékelése által akarjuk a paphiányt orvosolni? Igen, ha igazi felértékelésről lenne szó, akkor azt lehetne mondani, hogy bizonyos mértékben orvosolja a paphiányt, de ha csak illetéktelenül az egyetemes papságnak olyan értéket tulajdonítunk, mellyel nem rendelkezik, akkor az emberekben legfeljebb hamis reménységet ébresztünk, mert hazug orvossággal nem lehet igazi betegséget gyógyítani!

A krisztusi szolgálati papság pótolhatatlan, az egyetemes papság sem pótolhatja. Kétségtelenül, ahol igazán nincs pap, ott hasznos, jó és dicséretes, ha a katolikus hívők vasárnaponta egybegyűlnek, együtt imádkoznak, énekelnek, jó, ha valamelyikük valamit felolvasson a szentírásból és egy pár buzdító szót intéz a többiekhez. Ennek Isten szemében van értéke és hasznos a hívek közösségének is, de ilyen módon nincs bemutatva az újszövetség eucharisztikus áldozata. Még ha a világi hívő történetesen a pap ruháit veszi is fel és ugyanazt elmondja, amit a papnak kell mondanunk, a kenyér nem változik át Krisztus testévé, az újszövetség áldozata nem újul meg az oltáron. Mindez nem lenne külön egy a színpadon bemutatott misénél, legfeljebb abban különböznél, hogy a színházban ezt senki sem tekintené áldozatnak, viszont a templomban egyes jóhiszemű hívek tévesen annak vennék. De ha együtt imádkoznak, amikor valóban nincsen pap, Isten

nyithat a jövő felé. Isten szeretetének Lelke, a Teremtő Lélek ma is jelen van és megújítja a föld színét, ha mi is akarjuk.

Frank Miklós

Aki részletesebben, alaposabban szeretne tájékozódni az Egyház Szentlélekről szóló tanításáról, annak figyelmébe ajánlom a „Katolikus Egyház Katekizmusa” – „Hitünk megvallása” című első része második szakaszának harmadik fejezetét: „Hiszek a Szentlélekben” (Szent István Társulat, 1994, 149-160) valamint számos utalást a tematikus útmutatóban. Ugyancsak érdemes áttanulmányozni II. János Pál pápa 1986-ban közzétett „Dominum et vivificantem” kezdetű enciklikáját. Magyarul a Szent István Társulat kiadásában.

kegyelmet ad a jelenlevőknek, nincs szükségük megtévesztésre. Ilyen látszólagos mise azt a veszélyt is rejti magában, hogy a hívek ezzel be is érik és nem törekszenek majd arra, hogy papot kapjanak.

Ebből látszik, mennyire nem veszélytelen a hit szempontjából az egyetemes papságnak ilyen látszat szerinti felértékelése, mert a hamis felértékelés a szolgálati papság leértékelését is vonja maga után. Nos ha ez a felhívított hit terjedne el a hívek körében, akkor az szükségképpen a papi hivatások csökkenését vonná maga után. Minek papokat hosszú teológiai stúdium és költségek árán kiképezni, ha a hívek röviden szerzett tanulás útján is ugyanezt megtehetik? Ezért igaz, amit a rendelkezés mond: a megtévesztő gyakorlat arra vezethet, hogy a hívek a szemináriumokat, mint a papképzés hiteles intézményeit fölöslegesnek tartják.

Nem lehet eléggé hangoztatni a rendelkezés megállapítását: az egyetemes papság nem pótolhatja az egyház szolgálati papságát, de értékes szolgálatot tehet az egyháznak amenynyiben a hierarchikus egyház irányítása szerint jár el.

De még így sem vázoltuk maradéktalanul az egyetemes papság álfelértékelésének a káros következményeit. Nemcsak az egyház istentiszteletére és papnevelésére lenne káros hatással, hanem a katolikus egyháznak önmagáról vallott hitének a felbomlására is vezetne. A rendelkezés világosan erre is rámutat.

A katolikus egyháznak a papságról alkotott felfogása homlokegyenest különbözik attól a hittől, amelyet akarva, nem akarva, tudva, nem tudva azok feltételeznek, akik az egyetemes papságot a szolgálati papság kárára felértékelni akarják. A hívek közösségének az irányítását nem szabad sem az egyesületi élet rendszere, sem a politikai szervezetek mintájára felfognunk. Maga Krisztus adta meg egyházának a tekintélyi szervezetét azáltal, hogy egyháza vezetését az apostolokra és nem a hívek általánosságára, Péterre és nem az apostolok tanácsára bízta. Más szóval, az egyház szervezete nem alulról, a hívek bázisából kiindulva épül fel, hanem felülről, Krisztustól nyeri a létét. Jézus nem a hívek demokratikus egységére, hanem a papságra, – mely a papszentelés révén krisztusi tekintéllyel rendelkezik, – bízta egyháza kormányzását. Bármennyire is kívánatos és hasznos, hogy a püspökök a konkrét irányításban az egyházat a mai demokratikus szellemnek megfelelően vezessék, – így például meghallgatva a papok a hívek felfogását és kívánalmát – a hitet magát nem bízhatják az egyházi közösség népszavazására, elsődleges feladatuk, hogy a Krisztus tanította igazságokat sértetlenül megőrizve kormányozzák az egyházat. Az egyház alapszervezetében nem demokratikus felépítésű – ahogy protestáns testvéreink hiszik – hanem theokratikus, vagy ha akarjuk christokratikus szervezettel rendelkezik.

A rendelkezés e megfontolásokból egy pár gyakorlatibb következményt fog levonni, és mint látni fogjuk, ezáltal nem csökkenti az egyetemes papság szolgálatának az értékét és nagyságát, hanem kellő megvilágításba helyezve az igazságnak megfelelően inkább felértékeli. (Folytatjuk)

Új pünkösdkor...

Folytatás az első oldalról

„belülről indítja az embereket, s mindennapi életükben kicsíráztatja annak a végső üdvösségnek magvait, mely az idők végén jön el” (TMA 45). Lelképásztornaink bizonyára még további ötletekkel is szolgálnak. Saját maga hasznára mindenki megtalálhatja a neki való kínálatot.

Vajon várható-e a jövőben a vallási élet és az etikai normák reneszánsza, a Lélek erejének és örömeinek újrafelfedezése? Ez attól függ, hogy hajlandók leszünk-e újra felfigyelni a már bennünk lakó Lélek sugallataira és együttműködni vele. Ezt kívánja közös érdekünk! ■

„SZEGÉNY VOLTAM ÉS TI BEFOGADTATOK”

A szegénység változatai és gyümölcsei

Idén az egyház, a jubileumi szentévre készülődve a Szentlélek misztériumáról elmélkedik. A Szentlélektől vezetett a pusztaságban Jézussal együtt átéli a teremtmény törekénységét, és ezzel együtt az üdvözítő Isten közelségét. A pusztaság, vagyis a sivatag, a szárazság és a halál helye, a magánnyal rokon értelmű szó, de jelenti az Istentől való függést, az áhítatot is. A keresztyének számára a pusztaság megtapasztalása azt jelenti, hogy személyesen ítélik saját semmiségüket Istennel szemben, és így érzékenyebbé válnak testvéreik szegénysége iránt.

Az idej nagybőjti üzenetben a Szentatya arra buzdította a híveket, hogy elmélkedjenek el a Máté evangéliumából vett szavak jelentéséről: „Jöjjetek Atyám áldottai, mert szegény és kisemmizett voltam és ti befogadtatok”.

A szegénységnek különféle jelentése van – állapítja meg az üzenet. Elsősorban a létfenntartáshoz szükséges anyagi eszközök hiányát jelöli. Botrányos ez a szegénység, amely sok testvérünknel, a nyomor határát súrolja. Számítalan formát ölt és olyan fájdalmas jelenséghez kapcsolódik, mint a nélkülözhetetlenül fontos egészségügyi ellátás hiánya, a megfelelő hajlék, az otthon hiánya, a legelesettebbek társadalmi peremre szorulása, az állástalanok kizárása a termelési folyamatból. A szegények közé tartoznak a magányosok, akik senkire sem számíthatnak, a menekültek, a háborútól és következményeitől szenvedők, azok, akik munkájukért igazságtalanul alacsony bért kapnak. A szegénység fogalmába tartozik a család hiánya és annak súlyos következményei, mint a kábítószer, az erőszak. A létfenntartáshoz szükséges eszközök hiánya megalázza az embert, olyan dráma ez, amellyel szemben nem maradhat közömbös azoknak a lelkiismerete, akiknek lehetőségükben áll, hogy megváltoztassák ezt a helyzetet.

Létezik egy másik fajta, de ugyanilyen súlyos szegénység – fejt ki a pápai

üzenet: a lelki táplálék, az egzisztenciális remény hiánya. Ez a szegénység, amely a lelket érinti, súlyos szenvedést okoz. Az értelmétől megfosztott élet olykor tragikus következményei mindenki számára ismertek. A nyomornak ez a formája főleg a jóléti társadalmakban tapasztalható, amelyekben az ember eltelik anyagi javakkal, de lelkileg irányt tévesztett.

Erre a szegénységre ad választ az üdvözítő evangélium, amely megvilágítja a szenvedés sötétségét, mert Isten szeretetét és irgalmát közvetíti. Az egyház a kezdetektől fogva küzd a szegénység, minden formája ellen. Mint Anya, szívén viseli minden ember sorsát és arra törekszik, hogy mindenki maradéktalanul megélhesse istengyermeki méltóságát.

A Szentírás szüntelenül arra emlékeztet, hogy törődjünk a szegényekkel, akikben Isten van jelen. Az Újszövetség kinyilatkoztatása arra tanít bennünket, hogy ne vessük meg a szegényeket, mert Krisztus azonosítja magát velük. Nem felejthetjük el, hogy Krisztus szegényebb lett értünk, hogy szegénysége által meggazdagodjunk. Isten Fia „szolgai alakot öltve hasonló lett az emberekhez... Megalázta magát és engedelmes lett mindhalálig mégpedig a kereszthalálig”. Krisztus minden szegénnyel azonosította magát. Ezért az utolsó ítélet szavai, amelyek az idej nagybőjti üzenet témájában szerepelnek, megáldják azokat, akik felismerték Krisztus képmását a szegényekben. Az szereti igazán Krisztust, aki befogadja a szegényeket, mint ahogy Szent Ferenc megcsókolta a leprást, mivel a szenvedő Krisztust ismerte fel benne.

Minden keresztyén arra kapott meghívást, hogy osztozzon testvérei fájdalmában. Ehhez először lélekben szegénnyé kell válnia. Ugyanis nemcsak negatív értelemben vett, hanem Isten által megáldott szegénység is van, amelyre az evangélium a „boldog” jelzőt használja. Ennek a boldog, lelki szegénységnek köszönhetően a keresztyének felismerik, hogy üdvösségük kizárólag csak Istentől származhat. A lelki szegénység az új szív gyümölcse, amely Isten ajándéka. Ennek a gyümölcsnek olyan konkrét magatartásformák révén kell érelődni, mint mások szolgálata, törekvés a testvéreinkkel való szeretetközösségre, küzdelem a büszkeségünk ellen. A befogadás légkörére egyre inkább szükség van, mivel napjainkban a másik visszautasításának számos formáját tapasztalhatjuk, mint például a menekültek és száműzöttek millióinál, a faji türelmetlenség jelenlétében, amely olyan személyek ellen irányul, akiknek egyetlen bűnük, hogy munkát és jobb életkörülményeket keresnek hazájukon kívül. Mindazok befogadása, akik lakhelyet, munkát keresnek, gyermekeiket oktatásban szeretnék részesíteni, – kihívás a keresztyén közösség számára, amelynek el kell köteleznie magát arra, hogy mindenki istengyermeki méltóságának megfelelő körülmények között élhessen.

Az embereket sújtó rossz, a problémák, a szenvedők hatalmas létszáma emberileg áthatolhatatlan korlátot jelentenek. Az egyház anyagilag is megpróbál segíteni ezeken a nehézségeken, de tudja, hogy ennél sokkal többet adhat: a világ a reménység szavát várja tőle. Ott, ahol az anyagi eszközök nem enyhíthetnek a szenvedésen, mint például testi-lelki betegség esetén, az egyház Krisztus reménységét hirdeti. A jubileumi előkészület évében, amikor a

Legyen vagy ne legyen!?

A német püspökök és a terhességi tanácsadás

A német katolikus püspöki kar, a bajorországi Würzburgban sajtókonferenciát tartott a terhességi tanácsadásban való katolikus részvétel jogsultságát illetően. A sajtókonferenciát – társadalmi fontosságra való tekintettel a német közszolgálati televízió egyenes adásban közvetítette. Ismeretes, hogy a német Szövetségi köztársaságban az abortusz illegális, gyakorlatát a törvény tiltja. Amennyiben az érintett személy mégis élni szeretne az abortusz gyakorlatával, úgy annak folyamatát egy a terhességről szóló, 1995-ben életbe lépett törvény szabályozza, mely kötelezővé tette a konfliktushelyzetbe került, gyermeket váró asszony számára, hogy mindenekelőtt hivatalos terhesség-tanácsadó bizottsággal konzultáljon, mely tanácsadó testület jogi, egészségügyi és egyházi szakértőkből áll. A tanácsadás célja a törvény értelmében az élet védelme. A tanácsadás megtörténtéről igazolást állít ki a bizottság. A tanácsadói igazolás birtokában az érintett személy felmentést nyer az érvényben lévő, abortusztiltó törvény alól és így büntetés nélkül vetheti magát alá orvosi beavatkozásnak. Mivel az említett törvény gyakorlatának értelmezése körül egyre több gond merült fel, a német püspökök többször konzultáltak egymást közt, illetve a szentszéki tanítóhivatallal, illetve magával a pápával.

A mostani sajtókonferencia során ismertették II. János Pál pápa január 11-ei keltezésű, a német püspököknek címzett levelét, melyben a Szentatya elismeréssel szól a német püspökök e kérdésben kifejtett tevékenységéről, majd nyomatékkal hangsúlyozta azt az alapvető egyértelműséget, mely a Szent-szék és a német püspöki kar az élet védelméről szóló tanításban fennáll. Megállapítja, hogy a német püspöki kar, miközben soha nem fogadta el sem az előző, sem az említett 1995-ös abortusz-törvényt, katolikus tanácsadók segítségével próbált a konfliktushelyzetbe került, várandós anyák segítségére sietni, kizárólag azzal a céllal, hogy a meg nem született életet védelmezzék.

A tanácsadás igazolása tekintetében a Pápa az egyház legfőbb pásztoraként, kellő megfontolás, konzultáció és imádság után a jövő útjára nézve irányadó szempontként javasolja, hogy az egyházi tanácsadóknak nem szabad igazolást kiadniuk, ugyanakkor konzultorként továbbra is jelen kell maradniuk, hogy támaszra szoruló asszonyok segítségére siethessenek. A német püspökök a sajtókonferencia során ismertették a pápai levél kapcsán kialakított álláspontjukat. Megállapították, hogy a német társadalomban a

remény erényéről elmélkedünk, az Egyház hirdeti minden embernek, de különösen is a szegényeknek, magányosoknak, szenvedőknek, kisemmizetteknek, a húsvéti liturgia szavait: „Krisztus, reménységem feltámad.” Legyőzte a rosszat, amely az embert lealacsonyítja, a bűnt, amely szívét önzővé teszi, a fenyegető halálfélelmet.

Krisztus feltámadásának misztériuma minden ember számára fény sugarat jelent – zárja üzenetét a pápa. Ez a mostani idő legyen minden keresztyén számára alkalom arra, hogy szegénnyé váljon Isten Fiával együtt, hogy szeretetének eszköze lehessen szükségét szenvedő testvérei szolgálatában. **VR**

törvény életbelépése óta az abortusz törvénytelen mivoltának értelmezése meggyengült, többek között éppen a tanácsadás igazolása miatt. Ennek megfelelően a német püspökkar a pápa útmutatásának ismeretében levonja majd a megfelelő következtetéseket, de semmiképpen nem vonul ki a tanácsadás szolgálatából, hogy a várandós anyák segítségére lehessen. Ugyanakkor munkacsoport felállítását határozta el, hogy megfelelő utakat találjon a probléma megoldására, annál is inkább, mert az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a törvény csak addig maradhat érvényben, amíg betölti szerepét, vagyis az élet hatékony védelmét. **VR/RÓMA**

A KIRÁLYFI HÁROM BÁNATA

Amikor születtem, nem jeleztek nagyot messiás-mutató különös csillagok, csak az anyám tudta, hogy királyfi vagyok.

A többiek láttak egy síró porontyot, de anyám úgy rakta rám a pólyarongyot, mintha babusgatná a szép napkorongot.

Maga adta nékem édessége teljét, úgy ajándékozta anyasága tejét, hogy egyszer a földnek bennem kedve teljék.

Isten tudja honnan, palástot kerített, aranyos palástot vállamra terített, fejem fölé égcsin mosolygást derített.

Ma is úgy foltozza ingemet, ruhámat, ma is úgy szolgál ki, főzi vacsorámat, mint királyi ember királyi urának.

Amerre én jártam, kövek énekeltek, mert az édesanyám izent a köveknek, szíve ment előttem előre követnek.

Amíg ő van, vígan élem a világot, nem hiányzik nekem semmi a világon, három bánat teszi boldogtalanságom.

Az egyik bánatom: mért nem tudja látni egymást a sok ember, a sok-sok királyfi, úgy, ahogy az anyjuk tudja őket látni?

A másik bánatom: hogyha ő majd holtan fekszik a föld alatt virággá foszoltan, senki se tudja majd, hogy királyfi voltam.

Hogyha minden csillag csupa gyémánt volna, minden tavaszi rügy legtisztább gyöngy volna: kamatnak is kevés, nagyon kevés volna,

Hogyha minden folyó lelkemen átfolyna s ezer hála-malom csak szoltárt mormolna, az én köszönetem így is kevés volna.

Hogyha a föld minden színmézét átadom, az ő édességét meg nem hálálhatom, ez az én bánatom, harmadik bánatom.

Mécs László (1895-1978)

ANYÁK NAPJÁRA

*Édesanyám sok szép szava,
Kire nem hajlottam soha,
Hajlanék már, de már késő,
Hull a könnyem, mint az eső.*

*Édesanyám sok szép szava,
Kit fogadtam, kit meg soha.
De most bezeg megfogadnám,
Kezit-lábát megcsókolnám.*

Régi népdal

ZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE

Sarlós Boldogasszony ünnepe alkalmából szólítjuk és hívjuk magyar népünk fiait, leányait, szülőket, nagyszülőket a Máriacell-i kegyhelyre, ahol július 4-én, 10 órai kezdettel zárandokszentmisét tart

Dr. SMEJ JÓZSEF,

Maribor-i segédpüspök

és mindazok a papok vele koncelebrálnak, akik elkísérik híveiket. A szentmisén a *Budapest Józsefvárosi plébánia kórusa* énekel. A zárandok szentmise után a *bécsi fiatalok* adnak 1 óras vallási jellegű műsort a bencés kolostor nagytermében.

Kérjük a híveket, jöjjenek erre a keresztyén magyar népünk által kedvelt ünnepre a Kárpát-medence minden tájáról és Európa más országaiból és így ajánljuk az aratás búzáját és a szőlő termését a Boldogságos Szűzanyának oltalmába. „Máriához, drága Szűzanyánkhoz hódolattal járunk” – legyen ez vezérlő gondolatunk.

A zárandoklatra készülő csoportokat kérjük jelezzék részvételüket a *Bécsi Magyar Lelkészségnél*: tel./fax 0043 1-52 64 972 vagy *Mariazell, Bencés Priorat* tel. 0043-38-82 25 95 fax: 0043-38-82-25 95-20

Hegy György
bécsi lelkész

GYERMEKEKNEK!

A számítógépek és elektronikus játékok világában születettek és a mai kor nyelvét beszéltek és értik. Elképzelhető ezért, hogy Jézus kétezer évvel ezelőtt elhangzott szavai, hasonlatai idegenül csengnek számotokra. Talán a május 3-i evangéliumi szakasszal is így vagytok (Jn 10,27-30). Jézus magát pásztorok, követőit pedig juhoknak nevezi benne. Nem sérteni, vagy megaláztatni akar bennünket vele, hanem a hozzá fűződő szoros kapcsolat fontosságát, irántunk való gondoskodását akarja kihangsúlyozni, kortársai számára közérthető hasonlatban.

Jézus korában a pásztorok köztisztviselőként álltak. Főleg azok az állattenyésztők, akik nyájuk nem túl nagy száma miatt maguk legeltették juhikat. Jól ismertek minden egyes állatot, olyannyira, hogy akár nevet is adhattak mindegyiknek, és tisztában voltak értékével. Ezért mindent elkövettek, akár életüket is kockára tették, nehogy egy is

elvesszen közülük. Az ország, ahol Jézus élt, nem bővelkedett vízben és legelőben. Ezért csak a tapasztalt, előrelátó és nyájukért felelősséget érző pásztorok tudták gondját viselni a nyájnak.

Voltak azonban gazdagabb állattenyésztők is, akik nyájuk nagysága miatt idegen pásztorokat, fizetett béreseket alkalmaztak, akiknek nem volt tulajdonuk a nyáj. Ezért nem is volt annyira szívügyük a juhok sorsa és ez meg is mutatkozott a nyájjal való bánásmódjukban.

Jézus tettei alapján méltán nevezhette magát jó pásztorok. Ő nem vonakodott, amikor életét is oda kellett adnia juhaiért, vagyis értünk. Feltámadása pedig lehetővé tette, hogy irántunk való gondoskodását, jó pásztori szolgálatát folytathassa közöttünk is. Akik hallgatunk szavára és követjük őt, azok „juhai” vagyunk és örvendhetünk gondviselő szeretetének.

János atya

FIATALOKNAK

Húsvét 5. vasárnapján olvassuk a Jelenések könyvéből:

„Letöröl szemeikről minden könyvet. Nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem vesződség, mert a régi világ elmúlt.” (Jel. 21,1-5)

Néha különösen jó otthon, csendben, nyugalomban lenni. A napi munkahelyi-iskolai feszültség után igazán lazítani. Feledni a gondokat, a megoldhatatlannak tűnő feladatokat, az esetleg elmulasztott, elhanyagolt elvárásokat. Feledni mindent, mindenkit, aki zavar, aki fenyeget.

Van azonban bennünk valami, ami elől nem tudunk el-bezárkózni. Valami, ami a zárt ajtó mögött, a látszólagos csendben, nyugalomban is zavar, fenyeget. Egy belső teher, amitől sok esetben szabadulni sem tudunk: a félelem. Félni a bajtól, betegségtől, a kudarctól. Félni az életet, a hú társat, barátot. Félni a gyásztól, az elmúlástól...

Szent János, a jelenések könyvének írója, ismerte ezt az érzést: félni. Félni saját és mások életét az üldöztetésben.

Tudott és kellett gyászolnia a vértanúk fölött. Félni a lelkeket, leveleinek címzettjeit, a megszőnő keresztény közösségeket. Félni azokat, akiknek ír, s akiknek már írnia sem szabad. Mert a Jézusban hívőket üldöző hatalom mindenütt jelen van...

János azonban minden fenyegetés, félelem ellenére megtalálja a feloldó, szabadító megoldást: a jelképek, hasonlatok, a metaforák világában. S így ír - festi a szóképeket - olvasóinak: „Új eget és új földet láttam... „Nincsenek tények, adatok - csak képek - de ezek a képek a rossz, gonosz, az elnyomás halálát hirdetik. És ugyanakkor a jó, az igaz győzelmét üzenik. Érdemes hinni, kitartani: „mert nem lesz többé halál, gyász...” Hinni, kitartani: szabadulni a félelemtől, bízni a jó győzelmében, s nem utolsó sorban megtanulni imádkozni: az elnyomottakért, az üldözöttekért, a hitükben ingadozókéért. Ez János üzenete olvasóinak, és nekünk is.

Pál atya

HÍREK - ESEMÉNYEK

Püspökszentelés a pesti Bazilikában

Március 28-án, szombaton a budapesti Szent István bazilikában 19 püspök jelenlétében Paskai László bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek Spányi Antal általános helynököt, a Rózsák-tere templom plébánosát az esztergom-budapesti főegyházmegye segédpüspökévé szentelte. A szertartáson társszentelőként vett részt *Karl-Josef Rauber* pápai nuncius, valamint a római szolgálaton lévő *Ternyák Csaba* érsek, a főegyházmegye korábbi segédpüspöke is.

A Magyar Pax Romana Kárpátalján

Beregszászon tartott gyűléssel megalkult a Pax Romana kárpátaljai szervezete. Tekintettel a helyi viszonyokra a hatósági bejegyzést „Kárpátaljai Katolikus Értelmiségi Fórum” néven kérték. Az alakuló gyűlésen *Majnek Antal* Munkácson székelő római katolikus püspök is felszólalt. A magyarországi Pax Romana Fórumot Beregszászon *Skultéty Csaba*, korábbi elnök képviselte.

Pannonhalma története olaszul

A Római Magyar Akadémia dísztermében ünnepélyesen bemutatták a „Pannonhalmi főapátság ezeréves tör-

ténete” című olaszul írt gyűjteményes könyvet. A kötetet az Akadémia tudományos igazgatója, Pál József és Somorjai Ádám bencés szerkesztette. A könyv tartalmazza többek közt a Szent-Atya pannonhalmi beszédét, Várszegi Asztrik főapátnak a római San Alassio bazilikában 1996 júniusában tartott Te Deum során mondott homiliáját, ezenkívül az apátság első dokumentumairól, olasz-magyar kapcsolatairól ismert magyar és külföldi történészek dolgozatait olvashatók. Az ünnepélyes könyvbemutatón Etcheharay bíboros, a Justitia et Pax Pápai Tanács elnöke bevezetőjében utalt többszöri magyarországi látogatására és hangsúlyozta, hogy a Főapátságnak folytatnia kell ezeréves sajátos küldetését: összekötni Kelet és Nyugat szellemi örökségét. **VR**

A svájci alkotmányban marad az Isten

Svájci szociáldemokrata képviselők már régebben indítványozták, hogy az alkotmány bevezető mondatából „A Mindenható Isten nevében” kitértet töröljék ki. Most a Svájci Nemzeti Tanács Bernben döntést hozott: a szövetségi alkotmány hagyományos szövege továbbra is érvényben marad.

P. Benkő Antal SJ

EGYÉNEKENKÉNT, VAGY KÖZÖSSÉGBEN (3)

Közösségi élet és lelkipásztorkodás

Néhány megjegyzés a kiscsoportok dinamikájához

A csoport kibontakozásában rendszerint a következő négy fejlődési szakaszon megy át, amelyek különböző időtartamúak, és a csoport életében többször is vissza-vissza térő jelenségek:

a- Tájékozódás – egymás és közös céljuk felől. A kölcsönös ismerkedés, a függés az esetleges vezetőtől, a csoport magatartási formáinak kialakítása... örömmel, de aggodalommal is jár: érezhetően működnek a bizalomkialakítás vonzó-taszító erői. Új tagok csatlakozásánál fontos az „ismerkedés”.

b- Konfliktus – felszínre kerülnek az egymás és esetleges alcsoportok közötti valamint a vezetővel szembeni lapangó feszültségek; az „önfeltárás” határai körül is keletkezhetnek feszültségek. Az első lendület után, mintha visszahanyatlás lenne; azonban mindez előmozdíthatja a csoport mélyebb és tudatosabb egybekovácsolódását.

c- Szervezkedés – a „másság” és az egymásrautaltság elfogadása elősegíti a közös cél és az ebből származó feladatok konkrét kidolgozását. Kiépül a csoporthoz tartozás és az együttműködés tudata.

d- Tevékenység – a kölcsönös bizalom elmélyülése által nemcsak nyíltan megbeszélnek elgondolásait, közlik érzelmeiket, hanem energiájukat a csoport feladatainak végrehajtására fordítják.

Miben áll a „csoportmisztika”?

A csoport életében jelentős szerepet foglal el az ún. „csoportmisztika”. Vagyis azoknak az eszméknek és motívációknak az összessége, amelyeket a csoport tagjai talán még nem tudatosítottak, de már bennük élnek. Ezekhez tartoznak a csoport szintjén felszínre kerülő célkitűzések, de az épp annyira fontos személyes szükségletek is. Ez utóbbiakhoz soroljuk a megfélemlítést, intuíciónkat, amelyek belülről irányítják az egyes tagokat, kifelé pedig arra készítik őket, hogy közösen keressék a megoldáshoz vezető utakat. Ezeknek a megsejtéseknek tematizálásából alakul ki a „csoportfilozófia”, amely a célok és eszközök szintézise és megfogalmazása.

P. Szentmártoni nyomán az egyházi kisközösségeknél három elemre bonthatjuk fel létezésük és tevékenységük misztikáját:

a- A személyes kibontakozás igénye. – A csoportban a közvetlen kapcsolatok által, igent mondanak az emberre, elfogadják olyannak, amilyen. Ez az elfogadás a pszichológiai jó-létnek egyik alap feltétele, erősíti az egymás iránti bizalmat.

b- Megnyílás a másik felé. – A csoport pszichológiai tér, ahol „valaki” lehetek, nem csak kedves hívő, egy a szeretett testvérek közül hanem a nevémen szólítanak: X.Y!

c- Történelmi szerepvállalás a közösség szolgálatában. – A keresztény élmény természeténél fogva dinamikus: élő ige, hirdetés, kiáltás és küldetés, nem pedig betű, könyv. Nem lehet tehát korlátok közé zárni. A kicsit is elmélyült keresztény érzi, hogy ki kell állnia az evangélium mellett, hirdetnie kell az örömhírt. A csoport abban segít, hogy ezt a missziót a mai körülmények között, mint az egyházi közösség egy sejtje, hatékonyabban „lefordíthassuk” a mindennapi életben.

A lelkipásztor szerepe a kisközösségek életében.

Legtöbb kisközösségnél, mint pl. a curzillós és END csoportoknál is a tagok aktívan részt vesznek a csoport sorsának és útjainak meghatározásában. Az összejövetelekért az egyik világi tag felelős, ő a vezető; a lelkipásztor „asszisztens”, kísérelő, társ. A tagok kérik, hogy a lelkipásztor vegyen részt összejöveteleikben és töltsse be sajátos, szentelése és egyházi küldetése által kapott hatalmát, szerepét: „szakképzettségét”, de a szoros értelemben vett vezetés, irányítás nem az ő feladata. Úgy is mondhatjuk, hogy Isten népének tagjaként, bár sajátos hatalommal felruházott tagjaként vesz részt a találkozókon, a csoport életében. Hasonló helyet és szerepet tölt be a pap a bázisközösségeknél is. Ez látható abból is, hogy ezek a csoportok rendszeresen megtartják találkozóikat a lelkipásztor távollétében is. A biblia-körben rám hárult a szervezés, a vezetés feladata is. A bécsi fiatalok csoportjában pedig egy kooperatív, demokratikus-partneri vezetési stílus alakult ki. A fiatalok vezetőjüknek tekintettek, de az évi programról és az évközi esetleges változásokról, új tagok felvételéről valamint minden újabb kérdésben együtt döntötünk. Az egyes gyűlések lefolyásáért sorban egy-egy tag volt a felelős.

Ennek a szerepnek elfogadása öröm és a személyes kibontakozás forrása a pap számára, de bizonyos fokig sebezhetővé is teszi: nem védi a megszokott „hivatali” távolság. Pszichológiailag érettnak és hitelesen jó pásztorok kell lennie, hogy észrevegye, mikor és milyen formában (határozottan, de egyúttal megfelelő tapintattal) gyakorolja a kisközösségen belül szoroson vett papi küldetését. Elmélkedjék tehát arról, hogy milyen szerep illeti meg a kisközösségekben, és melyik vezetési stílust akarja követni közösségeiben.

II A vezetői stílusról

a) Általában, vagyis a kis és a nagyobb közösségek számára, két féle vezetői stílust különböztetnek meg a szociológusok, pszichológusok: az autoritativ és a demokratikus-partneri stílust, amelyet kooperatív stílusnak is neveznek. – Az elsőnél a vezető feltétel nélkül kezébe veszi a csoport irányítását: meghatározza a célokat, normákat és munkamódszereket. A vezető és a tagok viszonyát a szülő és gyermek közötti távolság jellemzi; a hatalom és döntés egyedül vezető kezében összpontosul, a csoport tagjai teljes engedelmességgel vetik alá magukat a vezető akaratának, aminek fejében mentesítik magukat a felelősségvállalástól. – A demokratikus-partneri stílusban baráti a kapcsolat a vezető és a csoport tagjai között: a vezető a hatalom gyakorlását és a felelősségvállalását megosztja a tagokkal, mert tudja, hogy ezek képesek és akarnak is felnőttként részt venni a csoport életében; a másik hiteles elfogadása jellemzi a vezetőt. Míg az első stílus inkább az eredmény elérését hangsúlyozza, a második ügyel a személyek értékelésére és megelégedettségére is. A nagyobb közösségek vezetési stílusában átmeneti formák is léteznek, mint

Folytatás az 5 oldalon

Madridi levél

SZÁMOK TÜKRÉBEN

„Hideg” számokról szoktunk beszélni, mögöttük azonban ott lüktet az élet, mint a közvélemény kutatások esetében. Errefelé gyakran végeznek ilyet különböző szervek, intézetek; kifaggatják az embert, miket tekint legaggasztóbb problémáknak, mennyire bízik az intézményekben, és mennyire érzi magát boldognak.

Sok függ a mintavételtől, a megkérdezettek számától és társadalmi összetételétől, s ha az eredmények között vannak is különbségek, világosan mutatni szokták az irányzatot. Most az egyik ilyen felmérésnek a vallásgyakorlatra és az Egyházra vonatkozó adatait idézem. Mintegy 6.000 spanyol fiatalat kérdeztek meg, akiknek 80%-a volt 14 és 19 év között, a többi ennél valamivel fiatalabb, illetve idősebb.

Pontosan 74,3% vallotta magát katolikusnak (4,3-del kevesebb, mint négy éve); a többség, 42,8% azonban vallását nem gyakorolja, nem templomba jár. Csak 2% követ más vallást (protestáns, mohamedán, izraelita), míg 12,7 közömbös vagy agnosztikus, 7,5 ateista, 3,5% pedig nem válaszol a kérdésre.

Saját bevallása szerint az összes fiatal 16,3%-a imádkozik naponta, 21,6-a teszi „gyakran”, 22,7-e „néha”. (Itt meglepően 5%-os az emelkedés, körülbelül annyi, mint a naponta imádkozók esése.) További 16% állítja, hogy „gyakorlatilag nem imádkozott soha”.

Tanulságos az intézményekbe vetett bizalom és az életszemlélet kialakulására gyakorolt befolyás kérdése is. Ami az előbbit illeti, a vélekedők 55,3%-a jelenti ki, hogy nem bízik egyikben sem. Itt legnagyobb a változás, 11,2% a növekedés négy év alatt. A legmagasabb értékelt intézmény az Egyház 34,2%-kal, bár 6%-os esést mutat. Az igazságszolgáltatást csak 8,7, a kormányt 5, a pártokat és szakszervezeteket 2,3% tünteti ki bizalmával, ami nem éppen hízelgő. Az életszemlélet kialakulásában, – mindenki a két legfontosabbnak tartott tényezőt említhette, – 77,3% a szülői házat értékelte legjobban, 22,7 az iskolát, 12,8 a baráti kört, 7,5 a rádiót, TV-t és mozit, s csak 6,6% az Egyházat. Nem ismer el semmilyen befolyást 5,4% s majdnem ugyanannyi nem válaszol.

Az eredmények részben ellentmondók, amit a fiatalok hiányos következtetése és a fogalmak téves értelmezése is magyarázhat: összetéveszthették például az agnoszticizmust az ateizmussal. Minden esetre kiderül, hogy a „vallásukat gyakorló” katolikus fiataloknak majdnem a fele nem imádkozik naponta, és a kifejezett bizalom ellenére csak egy ötöde ismeri el az Egyház nevelő hatását. Itt ugyan befolyásolható, hogy a 22,7% egyházi iskolába járó közül sokan csak az iskolát említették s nem gondoltak az Egyházra.

A számadatok értékelése persze az ember beállítottságától is függ. Egyeseket meglepéssel tölt el a magukat katolikusnak vallók magas száma, s az, hogy az Egyház a leginkább bizalmat keltő intézmény. Mások viszont inkább a süllyedő százalékokra figyelnek. Vitathatatlan, hogy különös figyelemmel kell lenni a serdülőkre és fiatalokra, ahol a hittan már nem kötelező tantárgy és a misehallgatást nem ellenőrzik. Nagy szerep vár a katolikus ifjúsági szervezetekre; vonzóknak és modernnek kell bizonyulniuk. Minden esetre a fiatalokra is alkalmazható egy neves spanyol szociológus megállapítása:

„A vallásgyakorlat csökkenése nem jelenti, hogy ne fejlődött volna ki egy személyes, egyéni vallásosság. Sokan lelkiismeretükben katolikusnak érzik

Kommunista népiertás Lenintől napjainkig

Párizsban – időzítve Marx „Kommunista Kiáltványa” 150. évfordulójához – egy történész munkaközösség jelentette meg „A kommunizmus fekete könyve” -Le livre noir du communisme, című mintegy 800 oldalas dokumentumkötetet. A könyv, amely a hagyományos francia baloldali körök szenvedélyes kritikáját váltotta ki – az immár hozzáférhető adatok figyelembevételével először elemzi a tudós tárgyilagosságával a kommunista rendszerek által elkövetett népiertást Lenin 1917-es októberi forradalmától kezdve a legújabb időkig. Az összegezés megdöbbentő: a kommunista rezsimok – a Kommunista Kiáltvány eszméi jegyében – a világtörténelem legnagyobb vérontásáért felelősek: a XX. században közel százmillió embert gyilkoltak meg. A kötet főszerkesztője, Stephan Courtois már az első fejezetben leiszögezi: Lenin és társai kezdettől fogva kegyetlen, véres osztályharcot folytattak, a politikai és ideológiai ellenfelet, de a közömbös lakosságot is egyaránt ellenségnek tekintették és kiirtásukra törekedtek. Dokumentumok bizonyítják, hogy a terrort Lenin személyesen találta ki, ő maga tette azt programmá és egyre nagyobb nyomatékkal. (Ez a Lenint leleplező tanulmány a könyv

egyik nagy újdonsága!) Az sem igaz – írják a szerzők – hogy Lenin forradalma jó lett volna, csak Sztálin később megrontotta. A valóság az, hogy a lakosság 85 százaléka föllázadt a bolsevizmus ellen, a kollektivizálás bevezetésével pedig az ellenállókat a Gulágra hurcolták, elsőként a kulákokat. 1922-ben Lenin alatt ötmillióan haltak meg, később, 1932-33-ban a megtervezett és intézményesített éhínség fegyverével hatmillió embert pusztított el a kommunista pártvezetés.

A Szovjetunióban végzett népiertás tárgyalása után a szerzők a Moszkva által exportált kommunista ideológiát és gyakorlatát elemzik az egyes kontinenseken. Szerintük a XX. században megölt személyek száma: Szovjetunió 20 millió, Kína 65 millió, Vietnám egymillió, Észak-Korea kétmillió, Kelet-Európa egymillió, Latin-Amerika 150 ezer, Afrika egymillió, Afganisztán másfélmillió. Kambodzsában – ahol a lakosság száma nyolcmillió volt a hetvenes évek közepén, három és fél esztendő alatt kétmillió embert öltek meg, ami a világkommunizmus szégyenletes csúcseredménye.

A könyv februárban az ismert Mondadori Kiadó gondozásában olaszul is napvilágot látott. **VR/MK**

EGYÉNEKENKÉNT, VAGY KÖZÖSSÉGBEN (3)

Folytatás a 4 oldalról

pl. a központi személyre összpontosított vezetés, ahol a vezető kooperatív stílust épít ki közvetlen munkatársaival és őszintén törekszik arra, hogy a közösség minden tagja kinyilváníthassa véleményét és kivegye részét az egyházközség missziós küldetésének megvalósításában.

b) Az egyházi közösségekben régebben szinte kizárólag az autoritatív vezetési stílus dominált, mivel az egyház lényegéhez tartozó hierarchiát a gyakorlatban túlértelmezték: úgy tekintették, mintha a Jézus által elrendelt hierarchikus hatalom automatikusan kiterjedne az élet minden, vagy csaknem minden területére. A II. Vatikáni Zsinat a püspöki kollegialitás kiemelésével és a papi szenátusok, lelkipásztori tanácsok felállításával, főleg Isten népe általános papságának, s ezzel a világi hívek méltóságának hangsúlyozásával paradigmaváltozást idézett elő. A hivatalos pápai és püspökkari dokumentumok egyre inkább sürgetik, hogy a papok a szoroson vett lelki vezetés terén gyakorolják hierarchikus hatalmukat, az adminisztratív és egyéb kérdések intézését bízzák a világi hívőkre. Vagyis a közös felelősség vállalás fontossága került előtérbe, ami egyre inkább kooperatív vezetési stílust kíván meg.

c) Néhány kiegészítő gondolat a kooperatív vezetési stílus bevezetéséről a plébániákon.

Az új egyházi törvénykönyv kiemeli, hogy a „plébános ismerje el és mozdítsa elő a világi krisztushívőknek az egyház küldetésében való sajátosságos részvételét” (529 cn.2.). Az új evangelizálás szellemében pedig azt sürgeti a Szent-

magukat, még ha egyes konkrét kérdésekben saját szempontokat is követnek, és nem sokat törődnek az egyházi előjárók véleményével.”

Rónai Zoltán

Helyesbítés: legutóbbi számunk Madridi leveleinek végéről Rónai Zoltán nevét a nyomdai számítógép eltüntette. Szíves elnézést kérünk. (Szerkesztőség)

negyedik: az „egybegyűjtő” (joining) vagy résztvevő. Általános konszenzus elérésére törekszik. Nem elégszik meg a „szavazzunk”, én így döntök módszerrel. Az egybegyűjtő lelkipásztor is erős vezetésről tanúskodik, de a hangsúlyt nem a végső döntésre, hanem olyan légkör megteremtésére helyezi, amelynek segítségével minden hívő részt vehet a problémák feltárásában és a legjobb megoldások kiválasztásában. Sweeter elismeri, hogy ezt a vezetői stílust nem könnyű következetesen gyakorolni, mivel időt igényel, és a legtöbb lelkipásztornak nincs elég türelme arra, hogy ezt az utat járja. – Az ötödik a „pihenő” (resting), laissez-faire stílus: tk. feladja a plébánia vezetését, mindent megenged, s senki sem tudja, hogy ki is a vezető.

Befejezésül Carl Merkel megjegyzése a *Handbuch der Psychologie für die Seelsorge* c. könyv „Gruppe” című fejezetben: „Ha a közösség vezetője embereket akar vezetni és irányítani, és ez része hivatalának, akkor képesnek kell lennie arra, hogy önmagát vezesse. Az emberek vezetése terén nem dolgozhat sikeresen önnevelés nélkül. Tudnia és éreznie kell, vajon vezetési stílusa feszültségeket vált-e ki, vajon elősegíti-e vagy akadályozza-e munkatársait, vajon uralomvágy, hatalomra törés, érvényesülési kényszer, nagyravágyás, felfuvalkodottság és megközelíthetlenség mutatkozik-e nála, vagy pedig munkatársaival való viszonyában barátságosság, segítőkészség, kiegyensúlyozottság, vidámság és optimizmus nyilvánul-e meg. Gondolja meg, hogy nem csak azzal hat munkatársaira, amit tesz; gyakran mélyebb benyomást gyakorol hangnemesével és érzelmi megnyilvánulásaival.” ■

Anyák napjára

MAMA

Már egy hete csak a mamára gondolok mindig, meg-megállva. Nyikorgó kosárral ölben, ment a padlásra, ment serényen.

Én még őszinte ember voltam, ordítottam, toporzékoltam. Hagyja a dagadt ruhát másra. Engem vigyen föl a padlásra.

Csak ment és teregetett némán, nem szidott, nem is nézett énrám s a ruhák fényesen, suhogva, keringtek, szálltak a magasba.

Nem nyafognék, de most már késő, most látom, milyen óriás ő - szürke haja lebben az égen, kékítőt old az ég vizében.

József Attila (1905-1937)

Magyar történelmi kiállítás Bolognában

A város Régészeti Múzeumában Göncz Árpád köztársasági elnök nyitotta meg az „Ősi magyarok: egy nemzet születése” című régészeti-történelmi kiállítást, amelynek anyagát, mintegy 800 tárgyi emléket, 16 magyar múzeumból kölcsönözték. A kiállítás célja a honfoglalás milicentáriuma és az államalapítás közeli millénniuma alkalmából bemutatni a magyar nép eredetét, akiknek a Kárpát medencében letelepedett fiaiból később sokan éppen Bolognába, az akkori világ egyik leghíresebb egyetemére utaztak, hogy ott jogi tanulmányokat folytassanak. A mostani kiállítás során a bolognai egyetem díszdoktorrá avatta Göncz Árpád köztársasági elnököt. **VR/MK**

KÖNYVESPOLC

KÁROLYI JÓZSEF: MADEIRAI EMLÉKEK (IV. Károly utolsó napjai). A Fejér Megyei Levéltár és a Károlyi Alapítvány közös kiadása. Székesfehérvár, 1996.

A századvég közeledtével a történészek érdeklődése természetesen azok felé az események felé fordul, melyek az elmúlt száz esztendő lefolyását döntően meghatározták. Ma már alig akad, aki ne látná, hogy az első világháború és az azt követő Versailles-i, ill. Trianon-i béke, mely az Osztrák-Magyar Monarchia felszámolásához vezetett, véget vetett Európa belső stabilitásának és létrehozta azt a légkört, melyben szélsőséges, forradalmi ideológiák akadálytalanul szervezkedhettek. Sem a nemzeti szocializmus, sem a marxista kommunizmus nem talált volna táptalajra, ha a Központi Hatalmak nem vesztették volna el a háborút. Ez esetben nem robban ki a második világháború sem és a világ sorsa is másként alakul. Mindezt ma már bizvást lehet állítani, akkor is, ha az ember tisztában van az angol mondás érvényével: „There is no 'if' in history”. A XX. Század első három évtizedének tanulmányozását és az események közti összefüggések jobb megértését nagyban elősegítik a kor tanúinak személyes vallomásai. Ilyeneket tartalmaz az idestova másfél évvel ezelőtt napvilágot látott „Madeirai emlékek” című kötet, mely Habsburg Ottó előszavával a „Fejér Megyei Levéltár Közleményei” sorozatban jelent meg. Egy koronatanúnak, gróf Károlyi Mihály testvérének visszaemlékezéseit közli arról a 3 hónapról, amelyet IV. Károly királyunk Madeira szigetére történt száműzése után ott vele töltött. Éppen ez a három hónap foglalja magában a király megbetegedését és halálát (1922 március-május).

Károlyi József, aki alig 33 évesen lett Fejér megye főispánja és akinek részvételét a politikában hite, hazája és királya iránti hűség sugallta, visszaemlékezéseit jóvátételnek szánta: „Elhatároztam - írja - mivel a hazával szemben már nem tehetem jóvá a bűnöket, amelyeket éppen a Károlyi-kormány követett el, a királlyal szemben kell jóváténnem”. Az 1922-ben, Madeiráról való visszaérkezése után nyomban a fehérvárcsurgó-i birtokon papírra vetett visszaemlékezések a lehető legnagyobb hűséggel és részletességgel számolnak be a környezetről és az átélt eseményekről, visszapillantva IV. Károly kíséreteire a trón visszaszerzésére, a vezetőréteg és a magyar társadalom közömbösségre, a király elfogatására és kitoloncolására az országból. Emellett azonban kirajzolódnak a szerző egyéniségének alapvonásai: jellemének tisztasága, felelősségteljes elkötelezettsége az alkotmányos rend mellett, szociális érzelme, áldozatkészsége és mélyszépség hazaszeretete.

A Madeirai emlékek mellett a kötet tartalmazza Károlyi József életleírását „Károlyi József gróf, a politikus” címmel Erdős Ferenc és néhai Nyáry Zsigmond tollából, azonkívül hét beszédét és néhány visszaemlékezést személyére, köztük Habsburg Ottóét, aki azt a két évet idézi fel, amelyet Károlyi József 1924 szeptemberétől 1926 nyaráig a királyi családdal Lequeitio-ban töltött. Károlyira hárult a feladat, hogy az „örökös király”, a fiatal

Ottó magyar tanulmányaira felügyeljen, amelyeket az magyar bencés tanárok irányításával a magyarországi tantervnek megfelelően végzett és a középiskolai érettségi letételével fejezett be.

Károlyi József imént említett életrajza önmagában véve is érdekes és értékes olvasmány. A két szerző temérdek adatot gyűjtött össze, köztük a Károlyi család történetéről, vagyoni viszonyairól, József gróf ifjúkoráról, házasságáról, közéleti szerepléséről, majd betegségéről és haláláról. Ezekből nemcsak egy nagy keresztény és magyar egyéniség csodálatra méltó jellemvonásai bontakoznak ki, hanem a huszas és harmincas évek közéletének apró részletei, annak főszereplői is elevenen állnak az olvasó szeme előtt, aki így megismeri az erőviszonyokat, amelyek a két világháború között a magyar politikai élet alakulására hatással voltak.

Külön említést érdemel Károlyi József többször idézett végrendelete, amelyben kitér féltestvérével Károlyi Mihállyal megszakadt kapcsolatára: igazi keresztényként kijelenti, hogy vele szemben nem táplál haragot, bocsánatot kér, ha igazságtalanul ítélte volna meg, de ha így volt, annak oka, hogy hazáját jobban féltette, mint bátyját szerette; egyébként nagyvonalúan gondoskodott Károlyi Mihály gyermekeiről is. A kötetet számos magyarázó és bibliográfiai jegyzet, valamint egy nagy pontossággal megszerkesztett hely- és névmutató egészíti ki és teszi a kutatás számára is érdekessé.

Frank Miklós

BAJOR-MAGYAR „MÁRCIUS” MÜNCHENBEN

A 90-es évek elején alakult Bajor-Magyar Fórum gondoskodott Münchenben arról, hogy méltóképpen emlékezzenek meg a 48-as forradalom 150. évfordulójáról. A Néprajzi Múzeum dísztermében közel 200-an jöttek össze, hogy Püspök László főkonzul és Elisabeth Schosser Fórum-elnök üdvözlő szavai után megtekintsék a magyar történelem főbb mozzanatait felelevenítő filmet és meghallgassák Gergely András professzor 48-ról szóló előadását. Ebben a német földön lezajlott forradalom és a magyar szabadságharc kapcsolatait elemezte, rámutatva arra, hogy az események megtermékenyítően hatottak egymásra. Sokak számára ismeretlen momentumokat emelt ki, amelyek azonban jól bizonyították, hogy a 150 évvel ezelőtt kirobbant felkelések résztvevőinek követeléseit jórészt a mai napig nem avultak el. Az előadást követően a hallgatóság gazdag magyaros vendéglátásban részesült. **iy**

KÖSZÖNET SZÜLEIMNEK

Anyám hangjában rózsa
Apáméban harang
Zengj illatozz csengj élet
Édes giling-galang

Apám szívében csengő
Anyáméban áldás
Magasba és mélybe hívó
Tavaszi kiáltás

Apám szemében holnap
Anyám szemében zsoldár
Köszönd nekik hogy költő
Ember s magyar voltál!

Pusztai Sándor (1911-1983)

Csángómagyarok szélmalomharca

A Moldvai Csángómagyarok Szövetségének (MCSMSZ) vezetői nemrégiben a Románia keleti határához közel fekvő Jászvásár – román nevén Iasi város római katolikus (román) püspökségi hivatalában jártak. Előadták a több tízezer csángómagyar régi kívánságát: a csángóföldi templomokban engedélyezzék újból a magyar nyelvű istentiszteletet. Erről a Budapesten megjelenő Napi Magyarország (Az Új Magyarország utódja) romániai tudósítója, Botos László számol be a lap március 11-i számában „Verset, misét – anyanyelven!” címmel. A tudósítást az alábbiakban betűhíven közöljük:

A Csicsó Antal MCSMSZ-alelnök, ügyvezető elnök által vezetett csángómagyar küldöttség nem járt biztató sikerrel: a román római katolikus püspökség továbbra is csökönyösen ragaszkodik ahhoz, hogy a körzetéhez tartozó templomokban kizárólag román nyelven történjen az istentisztelet, bármiféle mise vagy szertartás. A román római katolikus egyházfők nem ismerik el csángóföldi hittestvéreik magyar nemzetiségét, magyar származását, ezért még olyan megoldásba sem egyeznek bele, hogy a csángóföldi települések templomaiban esetleg minden harmadik istentisztelet magyar nyelven történjen.

„A román római katolikus egyház a legnagyobb tövis közöttünk, a papjai azok, akik akadályozzák a magyar anyanyelvű istentiszteletet és a magyar iskolák újraindítását. Megfélemlítik, félrevezetik a népet. A román ortodox egyház minket nem bánt és a Bákó (Bacau) megyei szervek sem bántanak...” – nyilatkozta a Napi Magyarországnak Fehér Katalin, az MCSMSZ jogharcosa, tanügyi megbízottja.

„Nagy keserűségben vagyunk...”

Csángómagyarok levele II. János Pál pápához

Az itt következő megrendítő hangú esdeklő levelet a Szentatya budapesti látogatásakor kapta kézhez. A moldvai csángók levelét – amelyet már előzőleg lengyel és olasz fordításban is megküldtek a pápának – népnyelvi eredetiségében és sajátos helyesírásával adjuk közre:

SZENTSÉGES ATYÁM!

Mi szegény Kákavai és Nagy Pataki és más falvak és magyarok, a mi nyelvünkön csángó magyarok újra összegyűltünk s nagy nagy szegénységünkben sokat tanácskoztunk, mert a mióta az idegen Papok tőlünk el fogytak és a itten való tanult Papok marattak, hát azután nagy keserűségben vagyunk oly formálag, hogy az magyar anyai Nyelvet el akarják minden képpen tiltani, mert az szentmise előtt való imádságokat oláhuul végezi a kántor, az énekeket hasonló képpen és az ifjak a meddig az oláh nyelven nem tudnak imádkozni, hát házasságra nem is léphetnek, különösen más öregeink vagy fiatal asszonyaink a kik oláhuul nem értenek, el mennek hogy a gyónást el végezzék, azok mind el vannak az gyónató székől üldözve és arra nézve sokan el hagyták az templomba menést vasárnap és ünnep napokon, ez előtt elmentünk többen hozzájuk és kértük hogy hagyja meg a mi anya nyelvünköt és az volt az felelet, hogy bé jelent a miniszterséghez, hogy mű az magyar nyelvet nem akarjuk el hagyni.

Immár rég óta hogy ilyen pásztor kéz alatt bolyog a nyáj, nincs a ki meg hallgassa szükségünköt, panaszunkot, nincs a ki az Isten szent igéit hirdesse nálunk a mi édes magyar anyanyelvünkön, nincs aki a gyónás szentségének ki szolgáltatásával meg vigasztalja szegény bűnös lelkünköt, nincs aki a házassaladót jó tanácsokkal el lássa, nincs közink való lelki pásztorunk, nincs nyelvünk után való papunk.

Hejában könyörgünk az Jási Püspök szent földi helytartójához, bizakodó szemekkel emeljük fel tekintetünköt és

térden állva könyörgünk mü kicsikék és nagyok, férfiak és fejeérnépek, hogy könyörüljön meg rajtunk és adjon nekünk nyelvünk béli magyar papot.

Csak a mü környékünk 20.000 lelket számláló magyar tömegnek egyetlen pap sem hirdedet anyanyelvén szent hitünk igéit, pedig vallásunk tanítása szerént mindenki anya nyelven hallgatja és értheti csak meg Isten és egyházunk szent tanítását.

Ha a mü Püspökségünk, a jási Püspökség, nem tudja lelki szükségleteinket kielégíteni, úgy Szentséges Atyánk kegyeskedjél minket át csatolni az erdélyi egyházmegyéhez, vagy elrendelni, hogy küldjenek onnan miszámunkra magyar papot.

Legmélyebb hódolattal és alázattal könyörgünk, hogy Szentséges Atyánk teljesítse kérésünköt, a mü vallásunknak mindig hűséges gyermekei maradunk.

(Kb. 1000 Aláírás)

A csíksomlyói pünkösdi búcsú

Az egyetlen lehetőség a moldvai csángó magyarok számára, hogy anyanyelvű misét, imát halhassanak, magyarul gyónhassanak, és kapcsolatot tartthassanak az erdélyi magyarokkal. A péntekről szombatra virradó éjt folytonos éneklés, imádkozás közepette a templomban töltik. Vasárnap hajnalban a Kis-Somlyón lévő Salvator kápolnánál várják ének és imaszóval a Nap feljöttét. A moldvai csángók hitük szerint a fölkelő napban a Szentlélek képét látják galambként röpködni.

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

BELGIUM

Keresztelések: Kovács Mária – István és Martine leánya, Heist op den Berg-ben; **Burton Corentin** – Bernard és Morandini Diana fia, Brüsszelben; **Compere Rémi** – Bernard és Kopetti Karolin fia Liege-ben; **Vandijck Évy** – Luc és Horváth Ágnes leánya Peerben; **Damieau Maxime** – Alain és Stefko Sylvia fia Velrouxban.

Esküvő: Örök hűséget fogadtak egymásnak **Dobos József** és **Prcic Aleksandra** Vottem-ben. Éljenek Boldogan!

Halottaink: **Desics János** 62 éves, Huyban; **Arany Ferenc** 82 éves korában Brüsszelben; **Kemény Antal** 75 éves korában Petange-ban; **Rozgonyi Jánosné** élete 87.-ik évében; **Gyalog Margit** Herstal-ban; **Kövér Jolán**, 92 éves korában Bilzen-ben; **Grauls Kelly**, 3 napot élt, G. Rudi és Kurilla Anna Mária kislánya Hasselt-ban; **Finta Sándorné** élete 64.-ik évében; **Gensterblum Edit** Eupen-be; **Bezzegh Stefani**, 83 éves magyar nővérünk Olsene-Zulte-ben; **Baron Antal**, 73 éves Monceau sur Sambre-ben; **Lakatos József**, 70 éves, Uittenprot Eugenis férje Montzen-ben; **Urbán József** 73 éves, Minaert Madelaine férje, Mons les Liege-be; **Molnár Piroska**, 91 éves Theophil Dupont felesége, Embourgban; **Pozmann Jenőné**, született Federics Gizella, 82 éves Gent-ben; **Ajtay Kovách Barna** 92 éves, Palotay Nicolette férje Brüsszelben. Áldozatkész földi életük után éljenek boldogan Isten örök szeretetében!

NÉMETORSZÁG

ESSEN

Január 31-én kereszteltük **Isabella Zsófiát**, Rottár Gyula és Mohaupt Judit leányát. A keresztelőkön a magyarországi nagyszülők és keresztszülőkön kívül részt vettek a Rottár család jó barátai és ismerősei is Bochumból. Isten éltesse a kis Isabella Zsófiát és legyen sok örömük benne a boldog szülőknek és nagyszülőknek!

Halálozás: 1998 március 27-én temetük **Zentai Sándort**, aki hosszas betegség után hunyt el 45 éves korában. Gyászolják: felesége Ágota, leányai Kinga, Dóra és Tímea, valamint rokonai és barátai Magyarországon és Németországban. Nyugodjék békében!

KÖLN

A keresztség szentségében részesült február 21-én **Maurer Melissa**, M. Csaba és Andrea leánya. Szeretettel gratulálunk a szülőknek és kívánjuk Isten áldását a család életére.

MÜNCHEN

Keresztelés: **Sándor-Ambrus Philipp Florian**, S. Attila és Enikő kislátát március 1-én keresztelték a müncheni Damenstift templomban.

Halottunk: **Held-Zsivkovics Katalin Anna**, 66 éves korában hunyt el, temették február 16-án a müncheni Nordfriedhofban, valamint **Schwarzkopf János**, 45 éves korában hunyt el. Temetése február 27-én szintén a müncheni Nordfriedhofban. Nyugodjanak békében!

OFFENBACH

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretet férj, édesapa, nagytata, testvér, **Gergely János** offenbach-i lakos, 1998 április 3-án, 66 éves korában Kolozsváron hirtelen elhunyt. Örök nyugalomra helyezték április 10-én a györgyfalvi temetőben. Nyugodjon békében! Emléke örökre szívünkben él.

MÜNSTER-HANDORF

Varga Imre, Paderborn-Hövelhof-i hívünk 65 éves születésnapja alkalmából kívánunk minden jót, Isten áldását, segítségét további életútjához!

STUTT GART

Keresztelés: Fastanz Paul és Halga Imelda kislányát, **Jaqueline-Máriát** keresztelték Böblingenben február 8-án. Isten éltesse szülei és mindnyájunk örömére!

Vecsei Lajos

1905 – 1998

1998 március 15-én, 93 éves korában, a St. Gallen-i Szt. József otthonban elhunyt Dr. Vecsei Lajos a St. Gallen és környéke magyarjainak nyugalmazott lelkésze.

1905 febr.4-én született Nemeshetésen (Zala megye). Szombathelyen szentelték pappá 1929 június 16-án. Azóta 62 éven át fáradhatatlanul az Egyház szolgálatában állt. Hosszú pályafutása során sok területen dolgozott, mindig ott, ahova a hivatás szólította. Így: káplán Budapesten, hittanár számos gimnáziumban, kollégiumi prefektus stb. Napi fáradságos munkája mellett 1934-ben filozófiai doktorált. Később a szombathelyi Papnevelő Főiskola tanára, majd igazgatója.

Mindszenty bíboros, hercegprímás urunk közvetlen és állandó munkatársa. Emiatt a kommunisták börtönbe csukták. 1949-ben sikerült Svájcba menekülnie, ahol először a melchtali (Kanton Obwalden) nővérek leányintézetében hittanár. Ezután tanulmányút Rómába. Végül St. Gallen és környékén magyar lelképásztor.

Számos cikke és szakkönyve jelent meg: – A szombathelyi m.kir.liceum alapítása és első évei, 1934
– A kőszegi róm.kat.Kaelcz-Adelffy árvaház története, 1941
– Az imádságok Bullája és a déli harangszó, 1955

– Was die Glocken künden, 1956
– Hunyadi (Athleta Christi, München 1956)
– Imádkozzunk-engeszteljünk, 1977
– A „Hiszek” szerkesztője 15 éven keresztül.

1993 dec. 13-án került a St. József házba. Itt élt élete végéig. Hívei, ismerősei példás módon, gyakran látogatták.

Temetési gyázmisét, 1998 márc. 9-én, a St. Gallen-i Dompfarrer, két munkatársa és a svájci magyar missziók lelkészei celebrálták.

A szép számban megjelent hívőcsereg szívébe zárta emléktét a buzgó és fáradhatatlan lelképásztor, aki a JÓ PÁSZTOR, Krisztus lelkületével és szellemében tevékenykedett oly sok éven át.

Add meg Urunk neki a hűséges szolgáltnak kijáró örök jutalmat!

Vizauer Ferenc

Nem a mennyiség, hanem a minőség a szellemi erőnek sarkalata, s eszerint éppen nem azért forog veszélyben létünk, mert kevesen vagyunk, hanem mert súlyunk oly parányi.

Széchenyi

A cigánymisszionárius jelenti

A cigányprobléma, tehát a cigányság – újabban romák – beilleszkedése a társadalomba régóta nagy, és ahogy az idő múlik, egyre nagyobb gond, főleg a közép- és kelet-európai országok számára. De hovatovább, minthogy a cigányság rohamosan szaporodva és mindinkább öntudatos kisebbségként lép a porondra, Nyugaton is sok fejtörést okoz. A magyarországi helyzetet világítja meg egy a „168 óra” című közéleti hetilap Szerkesztőségének küldött levél, amelynek aláírója: „Gergely Dezső, az esztergom-budapesti római katolikus főegyházmegye cigánymisszionáriusa”. A pecsét körirata: „Önálló Cigány Lelkipásztor Segítő”. A levél érdemi részét adjuk közre olvasóinknak:

Mostanában sokkal több szó esik a cigányokról, mint valaha.

A pártállam idején mintha nem is léteztek volna. Pontosabban: őket is besorolták a proletáriátus sajátosság nélküli seregébe, akikre a világméretű kizsákmányolás megszűntével milliárdnyi társukéval együtt majdan felvirrad az igazi történelem napja. Mára ebből az maradt, hogy itt kilenc és fél millió honfitársával együtt él egy több-kevesebb mint félmillió, zömében halmozottan hátrányos helyzetű, ám a lakosság többi részéhez viszonyítva sokkal dinamikusabban sokasodó, magát egyre bátrabban megvalló, sok szervezettel, kisebbségi önkormányzatokkal bíró, erős parlamenti képviselőket igénylő népcsoport.

Egyre többször jelennek meg elégsz, színes ruháiban zenéjükkel, népszokásaikkal, a többségi nemzettel hatszáz éve összefonódott történelmükkel. Sokszor azonban vigasztalan a kép: nyomorúságban megrekedt települések, gyermekeikkel együtt kéregető anyák, rendőröktől kísért vagy előlük bujkáló férfiak, testüket váratlan helyeken áruló nők.

A valósággal – tetszik, nem tetszik – mindnyájunknak szembe kell néznie. A romák helyzete, a romák-nem romák viszonya sokkal súlyosabb gond annál, semhogy ehhez a témához szenzációt kereső indítékkal szabadna közelíteni. Nem jók az élő láncok, a „Cigánymentes Övezet” kiírások és hasonlók.

A cigány nép 1423-tól Zsigmond király jóvoltából a magyar településeken kívül élt, szabad vándorlási joggal. A király bölcs, Európában egye-

dülálló menlevelet adott László vajda népének, cserébe hasznos és fontos tevékenységek ellátását kívánta meg tőlük. (Hosszan lehetne sorolni a foglalkozásaikat jelentő neveket, mint Kovács, Lakatos, Kolompár, Sztás, Orsós, Rézműves stb.)

1961-ben a Magyar Szocialista Munkáspárt ezt a sok évszázados szerződést felmondta. Az történt, amivel leveletem kezdtem: a proletárok egyesülése jégében összeköltöttünk. Most ebben a helyzetben élünk.

Folyamatokat visszacsinálni nem lehet. 1423-ban László vajda népe boldog volt, hogy saját telepekhez jutott. Ma ugyanezeket a telepeket gettóknak élnék meg. Tiltakoznának, lázadnának és védelemért a nemzetközi érdekvédelmi szervezetekhez fordulnának, amelyek az ő pártjukra állnának.

Mi akkor a teendő?

Magam a feladatot misszióknak nevezem, de ha a szocializálási folyamat moderálása korszerűbb kifejezés, így is rendben van. A jó hitvallások polgárosítani is tudnak. Azok a nagyon tisztelt cigány vezetők, polgármesterek, lelkészek, védőnők, ovónők, orvosok, tanítók, tanárok, magyar és külföldi alapítványtevők, menedzserek, családgondozók, szociális munkások, türelmes és figyelmes polgártársak, és a folyamatokról tudósító írástudók mindnyájan nagyon fontos munkát végeznek ebben az ügyben.

Mert elősegítik egy velünk élő nép integrációját, erősítik önbecsülésüket, közös boldogulásunkat, a szomszéd államok megértését, valamint az Európai Unió kedvező megítélését. ■

Biblia a jövő századnak

Az októberi frankfurti könyvvásáron amely a maga nemében a világ legnagyobb könyvkiállítása – nagy feltűnést keltett a „Katholisches Bibelwerk” Kiadó (Stuttgart) 18 kötetesre tervezett „Bibel 2000” elnevezésű bibliakiadása eddig megjelent 3 kötetének a bemutatása. A három kötet: A Teremtés (Kivonulás, a Leviták) Számok, illetve az Újszövetségből a Máté- és a Márk-evangélium. A Szentírás szövegét a bibliai helyszíneken készült fotók, térképek, műalkotások reprodukció illusztrálják, a szöveghez fűzött – tipográfiaiilag jól kiemelt, szimbólumokkal kísért – magyarázatok kiterjednek magára a szövegre, a korra, Izrael és a Közel-Kelet történelmére, a zsidó és keresztény hagyományra, vallástörténeti összefüggésekre, irodalmi és művészeti feldolgozásokra, lexikonszerű név- és fogalommagyarázatokra, az Ó- és Újszövetség megfeleléseire. Bibliofil csodának szánták ezt az „évszázad arany Bibliáját”: 2500 számozott példányban nyomtatták elefántcsont színű papíron (formátum: 25 ször 35 cm, terjedelem 1014 oldal, borjúbőr kötés, aranymetszéssel), a 280 színes illusztrációt tíz évszázadból származó 120 kódexből válogatták össze. Így jött létre egy sosemvolt „Stuttgarter Biblia”, sok-sok értékes régi kódex „sűrített faksimile” kiadása. Ára 2480 DM.

B.J. Mérleg

Anyák napjára

BUBA ÉNEKE

Ó ha cinke volnék,
Útra kelnék,
Hömpölygő sugárban
Énekelnék –
Minden este
Morzsára, búzára
Visszaszállnék
Anyám ablakára.

Ó ha szellő volnék,
Mindig fújnék,
Minden bő kabátba
Belebújnék –
Nyári éjen,
Fehér holdsütésen
Elcsitulnék
Jó anyám ölében.

Ó ha csillag volnék
Kerek égen,
Csorogna a földre
Sárga fényem –
Jaj, de onnan
Vissza sose járnék,
Anyám nélkül
Mindig sírdogálnék.

Weöres Sándor (1913-1989)

APRÓHIRDETESEK

MAGYAR BOROК, PÁLINKÁK

NAGY VÁLÁSZTÉKBAN!
Olcso áron raktárról - kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI, Tel.: (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG

HISZEK

Hiszek az Istenben, egyszülött fiában,
aki lejött a földre, emberi formában.
Szűz Mária volt az Ő földi édesanyja,
ki Betlehemben szülte, jászolban ringatta.

Jézus a földre jött, hogy a Szent írást tanítsa,
és az emberiséget a sok bűntől megváltsa.
Az Ő életét áldozta ott a kereszten,
hogy minket az örök életre megmentsen.

Jézus volt, aki a sok csodát művelte,
aki szavával a holtakat életre keltette.
A sánták, bénák, vakok szavára gyógyultak,
szerte a tömegek hozzája fordultak.

Egykor Jézus jönni fog, ismét a földre,
hogy királyi trónját betöltse örökre.
Ekkor a holtak és élők Ő elé fognak lépni,
ki jutalom osztásért őket megfogja ítélni.

Hiszek a krisztusi jóslatban, csodákban,
Szentírásban, angyalokban, őszinte imákban.
A Szentlélekben és a mennyekben,
a feltámadt Jézusban és az örök életben.
Amen.

Tibor Fabián (Chicago)

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern
garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon:
01 341 46 24 vagy 091 743 20 34 (Svájc).

Budai kertés villában újonnan kialakított két-
szobás és másfél szobás, bútorozott komfortos
lakás kiadó 40 DM/lakás, naponta. Hosszabb időre
engedmény! Parkolás zárt kertben,
Telefon: 00-36 1 202 30 25.

Atutazók, Erdélyiek! Győr közelében modern,
tisza szobák főzőfülkével, fürdőszobával, zárt
udvari parkolással 15,- DM. Szárföld, Fő utca
69-71. Tel.: (0036) 96-252158 du.17 órától.

Margit Elisabeth Barti, Heilpraktikerin, Hl.
Hildegard v. Bingen-Heilkunde. Beratung -
Therapie, Sprechstunden nach Vereinbarung.
Tel.: 0561-40 42 14.

Erdélyi magyar lány 27/160/59, utazást,
színházat kedvelő, megismerkedne 30-40 éves,
komoly jó megjelenésű, intelligens férfival.
„Let it be” jelígre.

„TÉNY” Ungarische Spezialitäten

Kreitmayrstr. 26 - 80335 München
Telefon: (089) 1 29 63 93.

Badacsonyi Szürkebarát	DM 7,80
Debrői Hárslevelű	6,80
Etyeki Chardonnay	8,80
Villányi Rosé, Kékportó	8,80
Villányi Kékfrankos	9,80
Villányi Cabernet	10,80
Egri Bikavér	7,50
Tokaji Szamorodni	12,50
Tokaji Asszú 3 puttonyos	16,50
Tokaji Asszú 4 puttonyos	20,—
Kecskeméti barackpálinka	29,—
Unikum	29,—
Egri cseresznyepálinka	25,50
Diólikőr	0,5 liter 14,50
Címeres barackpálinka	33,—
Sárgabarack-, Málnalikőr	0,5 liter 13,50
Tarhonya, kocka, laskatészta	1 kg 7,—
Május-, véres hurka, disznósajt	13,—
Tokaszalonna	15,—
Füstöltzalonna	12,—
Friss kolbász	15,—
Házi kolbász	17,—
Téliszalámi	33,—
Szegedi szalámi	30,—
Csabai, Gyulai	27,—

KIADÓHIVATALUNKNÁL KAPHATÓ

VIDEOKAZETTÁK:

Apor Vilmos élete	DM
30 perces film, megjelent Apor Vilmos boldoggáavatása alkalmából magyarul, dr. Szabó József összeállításában.	
VHS-PAL	25,—
Teréz - egy közülünk	
35 perces film, megjelent Lisieux-i Szent Teréz halálának 100. évforduló- jára. VHS-PAL	25,—
Árpádházi Szent Erzsébet élete	
magyarul vagy németül, 40 perces film, VHS-PAL	25,—
Lourdes	
50 perces film VHS-PAL	30,—
Lourdes-i csodák és gyógyulások	
Dokumentumfilm hat csodásan meggyógyulttal; 90 perc, VHS-PAL	30,—
KAZETTÁK:	
Lourdes és az evangélium, vigasztalások.	
Rádiós magyar nyelvű kazetta, 60 perc	10,—
Lourdes-i üzenet - elmékedések	
dr. Szabó József összeállítása	10,—
KÖNYV:	
Lourdes-Bernadett nyomdokain	
(kb. 140 színes képpel)	25,—
Megrendelhető:	
Ungarische Katholische Delegatur Redaktion Életünk Landwehrstr. 66, D-80336 München	

ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal kívánt
helységekbe. Ideális nyugdíjasoknak és uta-
zóknak sok csomaggal. Utazás Bükre, Hévíz
vagy Budapestre. München: Tel./Fax: (D) 089/
69 99 85 17, 089/67 056 18 vagy 0172/84 252 88.

Balatonbogláron kétszintes ház 20 millió ft-
ért eladó. Terület 1059 nm; földszinti lakás 214
nm; tetőtér 107,50 nm.

Megjelent!
Apor Vilmos élete
dr. Szabó József új videofilmje,
Apor Vilmos boldoggáavatása
alkalmából.30 perc VHS-PAL
Ára 25,- DM
Megrendelhető kiadóhivatalunknál.

Mediterran Cannes, 3,5 km-re a tengertől
villanegyedben kb. 120 m² villa, + 230 m² telek-
kel eladó. 6 éves konstrukció, 3 szoba + tetőtér +
nappali konyhasorokkal kandallóval 300.000
DM = 1.000.000 FFR. Érdeklődni: Feller, Tel.: F-
0033/4/93903665, vagy: rocke@club-internet.fr

Balatonrendes (badacsonylába) 800 m² telek,
építési engedéllyel eladó! A fő út vonalán, a
busz és vonat megállójában 30 m-re a víztől az
egyedüli beépítetlen! 1.500.000 Hft = 45.500
FFR = 13.600 DM. Érdeklődni: Feller, Tel.: F-
0033/4/93903665, vagy: rocke@club-internet.fr

Cannesban csereüdülés! 15 éves fiam és 13
éves leányom üdültetését tervezem, keresem azo-
kat a német vagy angol családokat ahol hasonló
korú fiatalok vannak és érdeklik a francia nyelv
elsajátítása. Érdeklődni: Feller, Tel.: F-
0033/4/93903665 Vagy: rocke@club-internet.fr

Hodonyi H. Magda „Bolydult Idők” című
könyve érdekesítő és izgalmasan öleli
fel a közvetlen háború előtti Magyaror-
szágot. Bemutatja a Rákosi-rendszer bor-
zalmait, a disszidálást és mind ezt a tör-
ténetet egy gyönyörű szerelmen keresztül.
Megrendelhető DM 20,00 + utánvétel. Tele-
fon: D 0049-8123-4707.

Balaton déli oldalán Fonyódon, panorámás
helyen 900-öles telken 3 szintes családi ház
ELADÓ. Irányár DM 110 000Ft. - Érdeklődni
Tel.: 0036-85-36 27 20 - as telefonon lehet.

2 szobás összkomfortos lakás az Erzsébet
krt.-on bútorozva kiadó, Szentannai Adrienne,
Tel.: 0036-1-3 42 26 43.

Legjobb referenciákkal rendelkező építési
vállalkozó átépíti, gondozza lakását, kertjét.
Kurdi Ottó, H-1119 Budapest, Hadak u.4,
Tel.: 0036-30-49 76 00

A VEJKEY & VEJKEY ügyvédek nagy
tiszteltel várnak régi és új ügyfeleiket
megújult irodájukban az alábbi címen:
H-1022 Budapest II. ker. Eszter u. 10/b.
Telefon/fax: 00 (361)-3267 473.

Ausztria legszebb táján, nyáron avagy télen
kedvezően töltheti szabad idejét.
„Meleg otthon” jelígre a kiadóban.

Budapesttől 25 km-re, Szadán 228 □-öles
köztermés, panorámás kert, fiatal termő
gyümölcsfákkal, építési engedéllyel 3 éve
elkészült masszív házalappal, igényes bel- vagy
külföldi állampolgárnak eladó. Ára 4 millió Ft.
Tel.: 0036-1-1 78 06 98. Bécs 0043-1-3 33 88 42

Wilhelmshaven-ba költöztem. Diplomás nő
vagyok (Max Planck Institut) nyugdíjban. Ke-
resem itt lakó magyarok ismeretségét; brid-
gezek és sakkozom. Cím: Rátholdy Ilona,
Grenzstr. 74, 26382 Wilhelmshaven, tel.: 04421-
92 41 06 délután vagy este.

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK

Kedves Olvasóink, időnként közöljük a magyar
lelkészségek telefonszámát és címét, ahol
érdeklődni lehet a szentmisék helye és ideje
után.

AUSZTRIA

Bécs: Ft. Hegyi György, Ung. Röm. Kath. Seel-
sorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien,
Tel.: 0043/1/526 49 72

Pázmány, Rector Veres Árpád, Szentmise:
minden Szombat este 18.30-kor, A-1090 Wien,
Boltzmannngasse 14, Tel.: 0043-1-317-36-56,

Burgenland/Alsóőrött: Pfarramt Unterwart, Ft.
Dr. Galambos Ireneus OSB,
Tel.: 0043/ 33/527 108

Grác: Szentmise minden vasárnap d.e. 10 óra-
kor Welsche-Kirche-ben, Schönau Gürtel 41,
Lelkesi Tanács: Ft. Kormos Gyula, Ugri
Mihály, Tel.:0043/316/68 35 08;

Linz: Ft. Bolla Jenő, Ung. Röm. Kath.
Seelsorgeamt, Senefelder Str. 6, A-4020 Linz,
Tel.:0043/732/342 586

ANGLIA

London: Rev.Mgr. Tüttő György főlelkész,
Dusten House, 141, Gunnersbury Avenue,
GB-London W3 8Le, Tel.: 0044/81/992 20 54
Ft. Lakatos Dénes, 5 Needwood Close, Wolver-
hampton, WV2 4PP. Tel.: 0044/1902-344578.

BELGIUM

Brüsszel: P. Posta Benjamin O.F.M., Mission
Catholique Hongroise, rue de l'Arbre Benit 123,
B-1050 Bruxelles/XL/, Tel.:0032/2/6485336,
Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész,
Amonier Hongroise, Rue des Anglais 33.,
B-4000 Liege, Tel.: 0032/041/233 910

DÁNIA

P. Horváth Kálmán SJ főlelkész, Stenogade 4,
DK-1616 Kfbenhavn, Tel.: 0045/31/21 85 88

FRANCIAORSZÁG Párizs: P. Dr. Ruzsik
Vilmos CM, Ft. Molnár Ottó, Mission
Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas,
F-55010 PARIS, Tel.: 0033/1/42086170

Dél-Franciaország:
Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique
Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste
Foy-les-Lyon, Tel.: 0033/7/850 16 36

Balatonzemesi ikernyaraló egyik lakása 50-
80 DM/nap/2-4 fő kiadó. Part, stég 80 m.
Parkolás a kertben. Tel.: (H) 0036-1-202 30 25.

Izületi panaszokra kénes meleg gyógyfürdő
Mezőkövesden. Szoba-fürdősz.hasz.n., garázs
magánházban kiadó. Telefon: 0036-49-311 006.

Személy és áru fuvarozás Magyarországra.
Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-
házig. Telefon: D-0049-7034-62580.

Béctől 60 km-re Mosonmagyaróváron, zöld
övezetben, centrumtól 1 km-re kertés, gázfű-
téses családi ház eladó. A ház 3-szintes, 9x13 m
méretű, 150 nm lakóterülettel és pincegarázs-
szal 700 nm-es telken. Irányár: 145.000 DEM.
Erdeklődni: Dr. M. Orosz, D-88697 Bermtin-
gen, Ringstr. 3. Tel.: 07544-86 06 ill.
fax: 07544-86 01.

Dr. Schulte - Dr. Frohlinde, ügyvédi tanácsadás
minden jogi kérdésben.
Schwarz Annemarie, hites tolmács és fordító
német / magyar nyelven.
Tel.: 0211/44 22 40, Fax: 0211/44 28 16

Budapesten a Nyugatinál 2 szoba összkom-
fortos 550-es VI. em. déli fekvésű liftes lakás 3,5
Mill. Ft.-áron eladó. Tel./Fax: 0049-911-86 84 23

Magyar honba vissza vágyók figyelem!
Budapesttől 20 km-re Úriban kertés családi ház
75 négyzetméter, telek 1570 négyzetméter eladó.
Gáz, kábel TV, tel. van. Ár: 550 000 DM.
Erdeklődni: Tel./Fax: 0036-(06) 29 45 69 30

A szentendrei Dunaparton igényes belső
berendezésű hajóház eladó. A teljesen felújított
műszaki állapotú, fedélzeti terasszal, vendéglá-
tóhely kb. 50 személy befogadására alkalmas.
Más profilra is működhet. Irányár 86.000 SFR.
Erdeklődni a 00 36-30-48 11 90 telefonszámon.

Régi herendi étkészlet „Viktória” (12 szem.)
igényeseknek eladó. Tel.: 0043-1-5 86 50 41.

Bécsben központi helyen szállást kínál
nemdohányzóknak a PAP Penzió. A-1060 Wien,
Mariahilferstr. 71/25, Tel.: 0043-1-5 86 50 41.

Svájc: 26 éves ápolónő Thun vagy Bern kör-
nyékén szívesen vállal betegápolást ill. taka-
rítást. Telefon: CH:(0)33 345 72 61.

Eladó SIÓFOKON, nyugodt helyen, Balat-
tonhoz közel, 504 m²-es telken üdülésre is
alkalmas kétszintes ház. 125 m² alapterület, 8
szoba, 3 fürdőszoba, melléképület, garázs. Ára
200 000 DEM. Érdeklődni: 19 órától.
Telefon: 0036-28-411476 Dr. Barczy.

Özvegy férfi 66/177/79, keresi független,
nemdohányzó hölgy ismeretségét „Álföld”
jelígre.

Vásároljon örökös szállodai jogokat
Budapesten! Csendes, frekvenciát helyen,
jó közlekedésű zöldövezeti szállodában.
Többhetes üdülési jog: 3.700 DEM-től,
ideális vakációs és üzleti utakra egyaránt.
Erdeklődni: úv. dr. Kanizsary József
„Budapesti üdülési jogok” H-Budapest,
Erzsébet tér 2.

Svájcban élő, sportos férfi keres 45-55 év
közötti karcsú hölgyet, akivel eljárhat síelni,
teniszezni, utazni, koncertekre stb. Válaszokat
„SANEX” jelígre a kiadóba kérek.

67-es özv. nő, fiatalabb kinézésű, Karlsruhe
közelében lakó, keres szimpatikus és korrekt
magyar férfit jogsi-val, barátság miatt. Van
lakás magyarban. Szeretném az életemet vala-
kivel megosztani. Jelige „Barátság”.

Balatonkenesén, a strandtól 100 méterre,
igényes nyaraló eladó. Irányár: 80.000 DM. Erd.
Tel.: 0036-30-96 05 56.

NORVÉGIA

Oslo: P. Teres Gusztáv SJ, szentmise minden hó
első vasárnapján 14 órakor a Szt. József
Kápolnában (Akarsvn 4) Munkerudvaien, 52,
N-1165 Oslo, Tel.: 0047/22 74 41 24

OLASZORSZÁG

Róma: P. Kovács Angelus Ofm. Kap., Missione
Cattolica Ungherese, Via Vittoria Veneto 27,
I-1-1-00187 Róma, Tel.: 0039/6/48-18-872

SVÉDORSZÁG

Ft. Csúzdi Illés, Parkgatan 14, S-41138 Göte-
borg, Tel.: 0046/31/133514

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm Kath. Ungarn-
Mission, Winterthurer Str. 135, CH-8057
Zürich, Tel.: 0041/1/362 33 03

Bern: Ft. P. Cserháti Ferenc Kálmán OFM,
Röm. Kath. Ungarn-Mission, Rainmattstr. 18,
CH-3001 Bern, Tel.: 0041/31/381 61 42

Basel: Ft. Poós Lajos, Röm. Kath. Ungarn-
Mission St. Elisabeth, Leonhardsstr. 45,
CH-4051 Basel, Tel.: 0040/61/271 83 85

Genf: Ft. Mátyás Imre, Minden hó 1. és 3-ik
vasárnapján, Tel.: 00 41/21/64.78 678
Lausanne: Ft. Mátyás Imre, Szentmise minden
hó 2-ik és 4-ik vasárnapján
Tel.: 00 41/21/64 78 678

MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETŐINK

FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető Magyarországon
az OTP Bank Budapest VIII. ker. Körzeti
fiók: 11773085-07063558, t.a. 973080706355
számú kontójára, Fejős Ottó néven. Évi
előfizetés híveknek: 1000. Ft.; lelkészeknek
öt intenciós testimonium a kiadóhivatal
címeire.

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj
befizetése után közölünk!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Magyar Katolikus Főlelkészség
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
E-mail: 08953282-0001@-online.de
(Ungarische Delegatur)

Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkészség
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős szerkesztő Fejős Ottó
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. András Mária †, dr. Bogyay Tamás †,
Boór János, dr. Frank Miklós, Ramsay
Győző, Szamosi József (olvasó és tördelő
szerkesztő) és Vincze András.

Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Verantw. Redakteur: Ottó Fejős
Abonnement: DM 25,— pro Jahr und
nach Übersee mit Luftpost DM 40,—

ELŐFIZETÉS:
Az életünket a helyi magyar lelkészek
terjesztik,
ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúltra, vagy ahol nincs magyar
lelkész,

oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2,50 DM

Előfizetési ár egy évre DM 25,—
vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúltra légipostával DM 40,—
Lapzárta minden hónap 10-én.

Hirdetéseket csak 10-ig fogadunk el.

Postbank München:

Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Katholische Ungarnseelsorge,
Sonderkonto „Életünk”.

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: GRAPHOS GmbH
Landwehrstr. 39, 80336 München

Tel. (0 89) 55 34 44

Druck: AMPER DRUCK GmbH

WERBE-DRUCK Verlag Hammerand GmbH

Hasenheide 11, 82256 Fürstenfeldbruck

Tel. (0 81 41) 61 01 20

Fax (0 81 41) 60 01 28

CSÁRDA AMBIENTE

Ungarische Spezialitäten Tel.: 08021/1794
Magyar hét, élő ziganzenével
1998. ápr. 24-től máj. 5-ig.

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak 1996 január 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés	DM
ára soronként (kb. 40 bető)	7,—
Jelige portóval	7,—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	
üzleti-, nyereséges hirdetések	
soronként	10,—
Nagybetűs (kétsoros) sor	20,—
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Egymásutáni háromszori hirdetés esetén	
10 % kedvezmény	
Egymásutáni hatszori hirdetés esetén	
20 % kedvezmény	
Egy évi hirdetés esetén	
25 % kedvezmény.	
Hirdetések határideje minden hónap 10-e, befizetve!</	